

GAZETA POLSKA CHICAGO

PISMO LUDOWE DLA POLONII W AMERYCE.

No. 23.

Chicago, Illinois, Czwartek 8-go Czerwca, 1899 roku.

ENTERED AT THE POST-OFFICE AT CHICAGO, ILLINOIS, AS SECOND-CLASS MATTER.

Rok 27.

Zapoznanie do przedpłaty na dzieło Henryka Sienkiewicza

Quo Vadis.

Obecnie drukuje się w Tygodniku Powieściowo-Naukowym Quo Vadis—wystawiane we wszystkich językach dzieło H. Sienkiewicza, które postanowiliśmy także i osobno w formie książek wydrukować.

Quo Vadis w angielskim języku doznaje wielkiej popularności i jest drukowane w trzech edycjach w New Yorku, Bostonie i Chicago—drukowane w 80, 100 i 120 tysięcy egzemplarzy. W polskim języku tu na ziemi amerykańskiej nie można na ryzyko drukować w dziesiątkach tysięcy egzemplarzy, tylko polegać na przedpłacie. Dla tego, że dla Tygodnika Powieściowo-Naukowego jest ustawiane, od drukowania także i w książki może być bardzo tanie.

Każdy ukończony tom zostanie przedpłaciecom rozsełany pocztą.

Kto przysła pięciu przedpłacicieli na Quo Vadis, odbierze szósty w podarunku.

Dalej do pomocy Bracia Rodacy! Jeżeli Amerykanie szcyczą się dziełami naszego ziomka Henryka Sienkiewicza, dla czego i my nie możemy pracy jego umiłowić, osobiście, gdy jest sposobność za bezcen do nabywania, bo tylko za 75 centów całe dzieło Quo Vadis w trzech tomach.

Wasz ziomek i sługa

Władysław Dyniewicz.

50 centów

Rocznej Opłaty dla Sekretarzy Towarzystw Polskich za Gazetę Polską. Dotychczas wysłał nas do Sekretarzy Towarzystw Polskich a że bezinteresownie nie utrzymywaliśmy spisu Sekretarzy, niektórzy nadawali naszej wspaniałości i chcieli na dłuższą nie zostawiać obierani Sekretarzami, nie zawiadomili nas aby im Gazetę wstrzymać. Nowo zaś obrani Sekretarze Towarzystw domagali się aby im bezpłatnie Gazetę posłać—co też i uczyniliśmy. Chcąc więc książkę dla Sekretarzy Towarzystw w porządku utrzymać, postanowiliśmy posłać Gazetę Polską dla Towarzystw Polskich za opłatą 50c. na rok.

Kto chce zostać obywatelem Stanów Zjednoczonych musi znać odpowiedzi przy egzaminowaniu, które były podane w Nr. 10 Gazety Polskiej z dnia 9go Marca. Powyższy numer wysła się każdemu kto przysła 5 centów.

Czytajcie o premiach na 5 stronicach.

Premie w książkach do Nabożeństwa będą wydawane tylko do 1 Lipca.

Kto opłaci Gazetę na rok naprzód z góry ma prawo do premii w wartości 75c. wyznaczanej na 5 tej stronicy za dołączeniem 10c. na przesyłkę tej premii.

Kupującym lub biorącym w premii książki do nabożeństwa zwracamy uwagę, że książki te wydają prawie za to samo co mnie kosztują. Co się poprzecznie liczyło po dolarze teraz się liczy za książkę tylko 40c. Naprzykład:

Aniol Stróż poprzednio 1.00	teraz tylko	40
Wyborek „60”	„	25
Diabeł do Boga „25”	„	10
Poprzednio wynosiło	\$1.85	„ 75

W. DYNIEWICZ.

PRZEGLĄD

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE Z OSTATNIEGO TYGODNIA.

Bohater Fashody.

TOULON, 31 maja.—Major Marchand, bohater Fashody, przybył wczoraj po południu na francuskim krążowcu. Przywitano go z wielkim entuzjazmem. Wszędzie dano się słyszeć okrzyki „Niech żyje Marchand!” Przy wylądowaniu został przywitany przez burmistrza miasta Toulon i kilku generałów armii francuskiej.

W odpowiedzi wyraził major Marchand najserdeczniej sze jego dzięki za demonstrację na jego cześć. Mówił o zmarłemu wraz z jego towarzyszami, gdy otrzymali rozkaz, aby opuścili Fashodę i o ich żalu, gdy w Abissynii się dowiedzieli, że kochana Francja zwróciła się przeciw wojsku.

„Lecz,” mówił dalej, „przekonał się dzisiaj, że ostatnia obawa była bez podstawy. Nie uważamy honorów, z jakimi nas dzisiaj przyjmiecie, nie jako honory dla nas, lecz jako honory dla całej armii i nie mogę inaczej wyrazić uczucia jak przez wołanie wraz z wami: „Niech żyje Francja!” „Niech żyje armia!” i „Niech żyje rzecpospolita!” Francja czuje się obecnie przygnębiona, ponieważ brakuje jej jednoci. Musimy zaprowadzić jednoci. Natenczas tylko będziemy silnymi.”

Dama.

LONDYN, 31 maja.—Dama niezawodnie narobiła admirałowi Dewey podczas jego powrotu do domu różne trudności. Różne rządy przedsięwzięły już surowe środki kwarantanny przeciw wszystkim portom w Egipcie, nad morzem Czerwonym i przeciw Hongkong. W ostatnim tem mieście podwoiły się w przeszłym tygodniu świeże wypadki i wypadki śmierci. Liczba świeżych wypadków wynosi 143, liczba wypadków śmierci 134.

Urzednicy admiralicy poświadają, że okręty wojenne, co się tyczy kwarantanny, nie stanowią wyjątku od okrętów handlowych, gdyż główną rzeczą, o którą chodzi, jest to, czy okręt jest zardumiony lub zardumiony.

Ponieważ zaś w czasie, gdy admirał Dewey przybędzie do morza Śródziemnego, jego okręt flagowy „Olympia” już przez znaczny czas będzie oddalony od Hongkong, to jeżeli tymczasem nie wybuchnie na nim duma lub inna choroba, będzie prawdopodobnie uważany za „immunę” a inspektorzy przepuszczą go natychmiast.

Nieurodzaj w Rosji.

ODESSA, 31 maja.—Pszennica zimowa w południowej Rosji została zupełnie zniszczoną przez długą trwającą posuchę. Pszenicę latową spotkał ten sam los.

Parowiec „Moskwa” wypłynął dzisiaj z 3500 kozakami, którzy się chcą osiedlić w pobliżu Port Arthur.

Derouledé i Marcel-Habert uwolnieni.

PARYŻ, 31 maja.—Proces przeciwko Derouledéowi i Marcel-Habertowi, którzy byli oskarżeni o podniecanie żołnierzy do buntu w dniu wyboru prezydenta Loubet’a, zakończył się dzisiaj uwolnieniem oskarżonych.

Z konferencji pokojowej. Propozycje włoskie.

HAGA, 31 maja.—Wniosek hrabiego Nigra, szefa włoskiej delegacji do konferencji pokojowej, proponuje następujące artykuły, które mają zostać oddane do rosyjskiego planu arbitracji:

1. W przypadku, że grozi spór pomiędzy dwoma lub więcej mocarstwami, mają spierające się strony, po ułożeniu się wszystkich usiłowań za pomocą pośrednich rokowań, aby nastąpiła ugoda, być zobowiązane udać się do sądu arbitrażowego.

2. Wszystkie inne przypadki arbitracji zostaną polecane przez mocarstwa traktowane, lecz wybór jest wolnym.

3. Każde z mocarstw traktatowych, które nie jest za wikłane w spór, ma prawo, nawet gdy już kroki nieprzyjacielskie zostały rozpoczęte, ofiarować sprzyjającym się partiom swe dobre usługi dla pośrednictwa lub zaproponować pośrednictwo lub arbitraż innego mocarstwa, które także jest neutralne. To nie może być uważane przez żadną z spornych stron jako czynność nieprzyjazna, chociaż w przypadku, w którym pośrednictwo lub arbitraż nie byłoby przymusowe, może być odrzucone.

4. Prośba lub ofiarowanie pośrednictwa ma pierwszeństwo przed propozycją arbitracji, lecz arbitraż może lub musi, odnośnie do okoliczności być proponowaną, nie tylko wtenczas gdy nie ma prośby lub ofiarowania pośrednictwa, lecz nawet wtenczas gdy pośrednictwo nie doprowadzi do pojednania się.

5. Propozycja o pośrednictwo lub arbitraż nie mo-

że, dopóki nie zostanie formalnie przyjęta przez wszystkie sporne strony, pociągnąć tego za sobą, aby mobilizacja lub inne przygotowawcze środki lub operacje wojskowe zostały przerwane lub odroczone, wyjąwszy gdyby pod tym względem istniała umowa.

Żądanie pośrednictwa lub decyzji arbitrażowej, odnośnie do artykułu I, jest obowiązujące w przypadkach—

Tu po wyrazie „przypadkach” zostało pozostawione próżne miejsce, które później przez hr. Nigra zostanie wypełnione.

Propozycje amerykańskie co do arbitracji.

HAGA, 31 maja.—Propozycje amerykańskie co do arbitracji brzmią: Uchwalono, że, aby przy zapobieżeniu zbrojnych sporów przyjąć z pomocą przez środki pokojowe, zastępcy mocarstw zgromadzeni na tej konferencji, są niniejszem proszeni, aby ich odnośnym rządów zaproponowali serię rokowań dla przyjęcia ogólnego traktatu, którego celem jest następujący plan, z takimi zmianami, jakie będą potrzebne, aby zabezpieczyć uznanie ich przez najmniej dwuletnie mocarstw. Przynajmniej cztery z tych mocarstw powinny należeć do tych, które podpisały traktat paryski, i w tym celu ma państwo niemieckie zastąpić dawniejsze Prusy a królestwo włoskie dawniejsze królestwo sardyńskie.

Artykuł 1. Trybunał ma się składać z osób, które dla obojebnej rzetelności i nauczalności w prawach ludów zostaną zamianowane przez członków najwyższego trybunału, który na czasie istnieje w każdym z odnośnych państw i wprawdzie jeden reprezentant z każdego z mocarstw należących do traktatu; mają oni zatrzymać swój urząd, aż do czasu, gdy ich następcy zostaną przez tę samą korporację w należyty sposób zamianowani.

Artykuł 2. Przepisuje czas i miejsce zgromadzenia się trybunału. Artykuł 3. Opiewa, że trybunał ma być stałym. Artykuł 4. Powiada, że wszystkie spory przez faktyczną umowę odnośnych narodów mogą być przedłożone do rozstrzygnięcia temu międzynarodowemu trybunałowi.

Wiadomość portem wojskowym

MOSKWA, 31 maja.—Rząd rosyjski postanowił zwrócić się do Władystoki, który leży przy końcu kolei transyberyjskiej, port wojskowy. Talien Wan nad wschodnim wybrzeżem półwyspu Liao Tung, tuż na północ od Port Arthur będzie portem handlowym. Pułkownik Sawicki i inżynier Sakarow mają dać zgłębić porty i wykonać wszelką inną portową pracę.

Delegaci w Hadze nie mogą się zgodzić.

HAGA, 1 czerwca.—Pierwsza komisja konferencji pokojowej przyjęła 18 głosami przeciw 3 uchwałę, która zakazuje używanie „dumdum” (płaskich kul). Przeciw uchwałę głosowali zastępcy Włoch, Austrii i Wielkiej Brytanii. Uchwalono także zakazać

rzucanie materii rozsadzających z balonów i używanie kul eksplozywnych.

Nie było możliwym uzyskać jednoci pod względem wszystkich ważnych propozycji i każdy nabiera coraz więcej przekonania, że praca pierwszej komisji będzie daremną.

Drugi wydział komisji „Czerwonego Krzyża” napotyka także trudności, gdyż delegaci ze Stanów Zjednoczonych i Anglii uważają regulacje zaproponowane jako za ostre.

Komisja no. 2 zamianowała mały komitet, który się ma zająć kwestją ustanowienia szczegółów, jakby traktat genewski zastosować także do wojny na morzu. Delegaci amerykańscy zaproponowali, aby zastosowano do prywatnej własności na morzu artykuł genewskiego traktatu, który zakazuje zabieranie prywatnej własności na lądzie.

Zaprotestowano przeciw naradom nad propozycją z przyczyny, ponieważ propozycja ta nie jest wzmiankowana w okólniku Murawiewa i postanowiono przedłożyć sprawę na plenarnym posiedzeniu kongresu, który niezawodnie odrzuci propozycję, gdyż Francja, Rosja i Anglia są jej przeciwnikami.

Marchand, badacz Afryki w Paryżu.

PARYŻ, 1 czerwca.—Major Marchand, badacz Afryki przybył dzisiaj z Toulonu do Paryża o godzinie dziewiętej. Tysiące czekały na niego i przywitały go okrzykami „Niech żyje Marchand.” Wóz w którym Marchand ułd się na ucztę urządzonej na jego cześć w ministerium marynarki był ozdobiony kwiatami, girlandami i flagami. Po całej drodze został Marchand witany przez niezmiernie tłumy.

Po uczcie, w której brali udział towarzysze ekspedycji Marchand’a i wiele generałów i admirałów, minister kolonii Guillaime wręczył Marchandowi medal na pamiątkę jego ekspedycji a delegacja z gazet wojskowych ofiarowała mu przepyszną szpadę honorową. Następnie odpowiedział Marchand innemu ministrowi i ostatecznie odwiedził klub wojskowy, gdzie się aż do samego wieczora odbywały demonstracje na jego cześć. Na żądanie ludu otaczającego klub wojskowy okazał się Marchand na balkonie w towarzystwie ministra marynarki Lockroya i ministra wojny Krantz i zawał: „Bądźcie zgodnymi! Niech żyje Francja! Niech żyje rzecpospolita!”, co wywołało niezmierny entuzjazm ludu.

Podobnej demonstracji, jak dzisiejsza na cześć Marchand’a nie było w Paryżu od czasu ruchu dla Boulanger’a.

W sprawie Dreyfusa.

PARYŻ, 2 czerwca (Isza godzina rano). Podpułkownik Du Paty de Clam, który wskutek ostatnich wysłuchów w sądzie kasacyjnym okazał się być zawiaklanym w sprawie Dreyfusa i który prawdopodobnie jest autorem niektórych z fałszerstw, które taką rolę odgrywały w procesie Dreyfusa, został wczoraj wie-

czorem aresztowany i umieszczony w więzieniu wojskowym Cherche-Midi.

Dawniejsze wyspy hiszpańskie położone w oceanie Spokojnym są własnością Niemiec.

MADRYT, 2 czerwca.—Hiszpania pozbyła się wszystkich swych posiadłości w oceanie Spokojnym. W mowie przeczytanej dzisiaj z tronu przed parlamentem (Cortes) na nowo zgromadzonym powiada królowa regentka, że już przeszły gabinet, na którego czele stał Sagasta, odstąpił Niemcom wyspy Karoliny, Palaos i Maryanny czyli wyspy złodziejskie (Ladrones) z wyjątkiem Guam’u, która należy do Stanów Zjednoczonych. Hiszpania posiada obecnie tylko kolonie w Afryce—górzyści Aderar w pobliżu wyspy Sahara; Rio de Oro; Inni w pobliżu przylądka Nim i wyspy Fernando Po, Anna bon, Corsico, Elobey i San Juan.

Odrzucenie propozycji, które nie mają bezpośredniej styczności z celami konferencji pokojowej.

HAGA, 2 czerwca.—Specjalna komisja, której oddano mnóstwo propozycji, postanowiła odłożyć na bok wszystkie wnioski, które nie mają bezpośredniej styczności z dokładnymi celami konferencji. Trzecia komisja ukończyła pracę, pod względem dobrych usług i pośrednictwa. Złączyła wszystkie propozycje w jeden artykuł, nad którym w poniedziałek naradzi się odbędą. Po ukończeniu tych obrad komisja zajmie się wypracowaniem jedynego planu arbitracji, którego podstawą będą różne propozycje dotychczas przedłożone.

Żółta febra w Brazylii.

LONDYN, 2 czerwca.—Telegramy z Bahi w Brazylii donoszą, że tam sroży się żółta febra. Przeszło pół tuzina Anglików, zajmujących stanowiska klerków umarło już na tę zarazę, tak samo kapelan angielski w Bahi. Kapelan amerykański zajmując się pogrzebem Anglików.

Rewizja procesu Dreyfusa.

PARYŻ, 3 czerwca.—Sąd kasacyjny wydał dzisiaj wyrok, aby nastąpiła rewizja procesu Dreyfusa a i rozprządził zebranie nowego sądu wojennego, który będzie miał sesję w Rennes, miejscowości położonej 60 mil od Nantes, i będzie na nowo procesował więźnia. Dreyfus zostanie procesowany na nowo na podstawie następującej kwestii: „Jest Dreyfus winnym knucia w r. 1894 spisków lub miewiania korespondencji z obcem mocarstwem lub jego agentami w celu ulżenia krokowi nieprzyjacielskim w wypadku wojny z Francją?”

Posiedzenie komisji wniosków w Hadze.

HAGA, 3 czerwca.—Komisja wniosków konferencji pokojowej miała dzisiaj ważne posiedzenie. Obecni byli: baron de Staal, naczelnik rosyjskich delegatów; Sir Julian Pauncefote, naczelnik, szef an-

gielskich i hr. Nigra, przewodca włoskich delegatów i delegaci amerykańscy.

Artykuł 7 do 12 propozycji rosyjskiej co do ustanowienia sądów rozjemczych czyli arbitrażowych zostały przyjęte bez żadnej prawie zmiany, chociaż delegaci amerykańscy oświadczyli, że nie mogą się zgodzić na warunki paragrafu 10, który opiewa, że kwestya plenijna i inne kwestye dotyczące kanałów międzynarodowych, przymusowo mają być oddane pod arbitraż.

Współzawodnictwo petroleju rosyjskiego z amerykańskim.

BERLIN, 3 czerwca.—Rosyjski poseł w Monachium, w Bawarii, Iswolski, przedłożył rządowi bawarskiemu okólnik, który udowodnia, że petrolej rosyjski mógłby współzawodniczyć z petrolejem amerykańskim w Niemczech, gdyby go można przedostać po Dunaju do Bawarii. Egzemplarze tego okólnika zostały w wielkich ilościach rozprostrzone po całych Niemczech.

Nowe kolonie Niemiec.

MADRYT, 3 czerwca.—Donoszą, że Niemcy zapłaciły 25,000,000 „pesetas” za wyspy Karoliny, Palaos (Pelew) i Maryanny (Ladrones); że Hiszpania w każdej grupie zatrzymuje stacją dla węgla i że Niemcy w przypadku wojny będą broniły tych stacji.

Rosja i konferencja pokojowa.

ANTWERPIA, 3 czerwca.—Konferencja pokojowa dostarcza tyle materii do krytyki i na pochwałę Rosji, ponieważ ministrowie cara rozwijają teraz jak i przedtem zwyczajną czynność w ich polityce azjatyckiej. Tak n. p. wysłała dziewięciu nowych statków torpedowych do Port Arthur wprost przed nosem i oczami delegatów zgromadzonych w Hadze, wywołała nie koniecznie dla Rosji podchlebne komentarze w stolicy Hollandyi i po całej Europie.

Demonstracje przeciw prezydentowi Loubet’owi.

PARYŻ, 4 czerwca.—Prezydent Loubet wyjechał dzisiaj w towarzystwie prezesa ministerium Dupuy i gen. Baillond na wycieczkę do Auteuil. W drugim powozie jeździła pani Loubet. W Auteuil przyjęto prezydenta okrzykami „Panama,” „Precz z Loubet’em,” „Niech żyje armia.”

Silny oddział policji utrzymywał porządek i uwięził wielu krzykaczy.

Podczas drugich wycieczek zgłębł się powiększył i hr. Christiani doskoczył i uderzył prezydenta laską. Policja aresztowała go.

Prezydent Loubet zachowywał się zupełnie spokojnie.

Przywódcami podczas ruchów byli deputowani Józef Lasier, antysemita i inny nacjonalista z Oran w Algeryi. Zdaje się, że demonstracyą urządzili „Jeunesse Royalliste,” liga patriotyczna i antysemita. Około 30 ludzi zo-

(Ciąg dalszy na str. 4ej)

GAZETA POLSKA W CHICAGO.

Najstarsze Czołpisko Polskie w Stan. Zjedn.
Wychodzi co Czwartek każdego tygodnia.

PRENUMERATA WYKONCZY: W Stanach Zjedn. (Canada i Meksyk)... \$2.00 W Europie, Azji, Afryce, Australii... \$3.00 Ameryce Południowej i Środkowej... \$3.00

POSZUKIWANIA krownych lub znanych nie wyszczególniają jednego z nich, a na raz jeden 50 centów, następnie połowę. POSZUKIWANIA na raz jeden jak i ogłoszenia o zmianie mieszkań lub zaobserwacji jakiegokolwiek przedsiębiorstwa dla abonamentu naprzód płatnych, bezpłatnie.

ABONENCI zmieniający adres powinni podawać stary i nowy adres.

PŁATNOŚĆ niżej jednego dolara można przesyłać w 1 lub 2-centowych znaczkach pocztowych.

PŁATNOŚĆ winno być przesyłane przez P. O. Money Order, Express lub w liście rejestrowanym.

Reklamsów nie zwraca się.

Wszelkie listy, korespondencje i płaćdane, winno być adresowane:

W. DYNIEWICZ, Chicago, Ill.

PIERWSZA KSIĘGARNIA POLSKA W AMERYCE Południowej na składowe Książki importowane z Europy, oraz własnego wydania i nakładu przeszło 400 dzieł i dzieł.

Chicago, Ill., 8 Czerwca, 1899.

Podjeździwość Filipińczyków.

Telegramy z Manili donoszą, że Filipińczycy starają się coraz bardziej o pokój, chociaż nie chcą wierzyć w obietnicę Amerykanów co do ogólnej amnestyi. Podejrzliwość ta nie jest nienaturalną w obec ich doświadczenia z rządem hiszpańskim rok i pół temu. W ostatnich tygodniach roku 1897, niejaki Pedro A. Paterno, agent hiszpańskiego gubernatora generalnego, przybliżył się do Aguinalda czyniąc mu ludezkie obietnice pokoju. Wynikiem był traktat pokoju zawarty w Biaz-na-Balo, niedaleko teraźniejszej głównej kwatery Aguinalda.

Traktat ten nadawał całkowitą amnestyę i obiecywał Filipińczykom reprezentantów w hiszpańskich Cortez, obiecywał wygnać zakony lub też zamienić ich członków na księży świeckich, reformować podatki, nadać wszystkim zarównie prawa po wszystkich sądach, i zapłacić wodom \$1,700,000 za złożenie broni i opuszczenie kraju na trzy lata. Skoro część pieniędzy była zapłaconą i powstańcy złożyli broń, Hiszpanie uwieźli wielu z nich pod blachami pozorami. Dr. Rizal i inni "podejrzani" zostali straceni. Amnestya i obiecane reformy zostały zgwałcone w haniebny i cyniczny sposób. Kiedy Dewey przybył następnego lata do zatoki Manila, powstanie szerzyło się ponownie bardziej niż przedtem.

W miesiącu potem, gdy Dewey zatopił flotę hiszpańską, ten sam Pedro A. Paterno, który się postarał o pozorny traktat, podniecał tych, których przedtem oszukał, aby się złączyli z Hiszpanami i się bili przeciw Amerykanom. Nie ma jeszcze roku, gdy wydał następującą proklamację: "Pod Amerykanami przysięgłość jest zachmurzoną; niezawodnie zostaniemy sprzedani i utracimy naszą jedność; niektóre z prowincji dostaną się Anglii, inne Niemcom, inne Francuzom, inne Rosyanom lub Chińczykom. Walczmy dla tego razem z Hiszpanią, która chce, aby Filipińczycy byli połączonymi i wolnymi. Niech żyje Hiszpania!"

W cztery miesiące później Paterno został wybrany prezydentem "kongresu" filipińskiego w Malolos a telegramy donoszą obecnie, że jest głową "gabinetu" i najsilniejszym członkiem partii Aguinalda. Powstańcy zawieźli człowieka, który ich zdradził, lecz nie chcą zawieźć obywatelom Amerykanów. Taka dziwna mieszanina wiary i niewiary nie okazuje, że Filipińczycy będą w stanie rządzić sami sobą. Właśnie jedną z głównych przyczyn niedowierzania Filipińczyków jest ten sam Pedro Alejandro Paterno nazywający sam siebie "księciem Luzonu", były pretendent do karmazynstwa i zarazem do nazwy księcia hiszpańskiego a obecnie kandydat na wielkiego wezyra u Aguinalda.

Wytydmaczy.

— Bój się Boga Abramku! Sprzedasz mi zupełnie ślepego konia. To oszustwo! — Mój kochany Wojciechu, wy się mylicie, co koni jest ślepy — to nie jest oszustwo, tylko wielkie niebezpieczeństwo!

PRZEGLĄD

(Ciąg dalszy ze str. 1ej.)

stało uwiezionych a jutro rano nastąpią dalsze arestowania.

Policya przedsięwzięła jak najobszerniejsze środki, aby zapobiedz dalszym rozruchom.

* * *

Po Dreyfusa.

PARYŻ, 4 czerwca. — Rada gabinetowa dzisiaj postanowiła wysłać krzyżownik "Sfax", który się obecnie znajduje w porcie Fort de France, na wyspie Martinique, do "wyspy djabełskiej" po Dreyfusa aby go przywieść do Francyi. Krzyżownik może przybyć około 26 czerwca do Brest'u, gdzie Dreyfus zostanie oddany władcom wojskowemu i umieszczony w więzieniu wojskowym w Rennes.

* * *

Przesłuchania generała Mercier odłożone.

PARYŻ, 5 czerwca. — Izba deputowanych postanowiła odłożyć zamianowanie komisji, któraby zbadała stanowisko gen. Mercier, byłego ministra wojny, w sprawie Dreyfusa, aż po zgromadzeniu się sądu wojskowego w Rennes, który Dreyfus'a ponownie będzie procesował.

Minister wojny Krantz rozporządził, że Esterhazy'emu ma zostać wytoczony proces, ponieważ postaral się o dokumenta, mające styczność z tajemnym "dossier" i takowych używał. Gen. Pellieux zaś zostanie procesowany za sposób, w który prowadził dawniejsze śledztwo w sprawie Esterhazy'ego.

* * *

Podróż Dreyfusa.

PARYŻ, 5 czerwca. — Telegram z Cayenne, stolicy francuskiej Guiany donosi, że Dreyfus został dzisiaj, w poniedziałek, oddany w ręce władz wojskowych. Aż do czwartku pozostanie na wyspie Isle Royale, w którym to dniu wypłynie do Francyi na krążowcu drugiej klasy Sfax.

Dreyfus'owi przywrócono tymczasem stopień kapitana.

* * *

Lord Kitchener przybywa z Khartumu do Londynu.

LONDYN, 5 czerwca. — Lord Kitchener, "sirdar" (naczelnik wódz) wojska egipskiego, przybył dzisiaj z Khartumu.

Niższa Izba parlamentu przeznaczyła dla niego 30,000 funtów szterlingu (\$150,000) za zniszczenie potęgi mahdi'ego.

* * *

Plan pośrednictwa w sporach mocarstw przed konferencją pokojową.

HAGA, 5 czerwca. — Bourgeois, przewodniczący komisji arbitrażowej konferencji pokojowej przedłożył dzisiaj zgromadzonemu trój planu pośrednictwa pomiędzy spornymi mocarstwami. Plan został przyjęty z zastrzeżeniem, że przy drugim czytaniu go nastąpią zmiany.

Wydział marynarki komisji rozbrojenia odrzucił jednogłośnie wszystkie propozycje rosyjskie.

* * *

Mataafa i Malietoa składają broń.

APIA, 31 maja via Auckland, N. Z., 5 czerwca. — Oba stronnictwa powstańców, zwolennicy tak Mataafa jak i Malietoa składają broń. Mataafa oddał już 1800 karabinów.

Wiadomości z Wysp Filipińskich.

Dzień zdobienia grobów.

MANILA, 31 maja. — Dzień zdobienia grobów został obchodzony na pagórku "Batterrie Knoll", gdzie się znajdowały armaty Scott'a w pierwszych dniach bitew pod Manilą i z kad obstrzeliwano okopy Filipińczyków. Leży tu około 300 żołnierzy pod czarnym pagórkiem, otoczonym

polami ryżu. Nieheblowane deski oznaczają groby znajdujące się w pięciu rzędach.

Mała liczba żołnierzy, bez których się było można obyć w okopach przybyła, aby złożyć kwiaty na grobach poległych towarzyszy. Na każdym grobie umieszczono jedwabną flagę. Pomiędzy żołnierzami znajdowały się damy amerykańskie a brunatni krajowcy przypatrywali się ciekawie niezwykłemu widowisku. Armaty monitorki "Monadnock", który bombardował Paranaque, przypominały ich hukami, że istnieje wojna. Właśnie, gdy kapela 6 pułku piechoty rozpoczęła marsz żałobny przestał huk armat z "Monadnock'u."

Uroczystością kierował pułkownik Charles Denby należący do komisji filipińskiej Stanów Zjednoczonych. Mówił o ważności, jaki dzień ten ma dla Manili. Kapelan z angielskiego krążowca "Power full", kapelan z 23 pułku piechoty i kapelan z pułku wolontaryszów z Minnesoty mieli przemowy a żołnierze śpiewali stosowne hymny.

Po oddaniu ostatniego salutu żołnierze zdjęli z grobów flagi, aby je posłać krewnym poległych.

Podobna uroczystość odbyła się na cmentarzu Paco.

Dla katolików odprawiono rano mszę żałobną na cmentarzu Paco. Księża McKinnon i McQuade i ks. Stevenson kapelan pułku z Idaho mieli przemowy.

Walka na wyspie Mindanao.

LONDYN, 31 maja. — Specjalna depesza z Labuan donosi, że na wyspie Mindanao toczy się zacięta walka pomiędzy Amerykanami i Filipińczykami. Największe miasto na wyspie, Zamboanga, zostało bombardowane i spalone.

Ta sama depesza donosi, że w Sulu wybuchły rozruchy i Amerykanie zablokowali port.

Uwięzieniu dwóch oficerów amerykańskich. Terorizm w miejscach opuszczonych przez Amerykanów.

MANILA, 31 maja. — Co dopiero nadeszły bliźsze szczegóły o wczorajszym uwięzieniu dwóch oficerów z okrętu szpitalnego "Relief" przez Filipińczyków. "Relief" leżał w porcie Manila. Trzeci oficer Fred Heppy i pomocnicy inżynier Charles Blanford zęgnowali w łodzi należącej do okrętu wzduż wybrzeża w kierunku południowym na przeciw linii obsadzonej przez powstańców. Nastąpiła cisza wiatru, gdy łódź się znajdowała tuż przy brzegu; w tej chwili przybyli czolna, w których się znajdowali Filipińczycy, którzy uwieźli dwóch powyższych oficerów nie mających żadnej broni i zabrali łódź. Z kanonierki "Monadnock" wysłano natychmiast oddział na ląd i obstrzeliwano wybrzeże. Krajowcy jednakowoż uszli z więzaiami i lasy, nim oddział amerykański zdołał wydładować.

Z okolicy San Isidoro i San Miguel przybyli przyjaźni krajowcy, którzy donoszą, że tam panuje terrorizm od czasu, gdy Amerykanie opuścili tę okolicę. Powstańcy, którzy powrócili mszczą się nad ludźmi, którzy w najmniejszy sposób okazali przyjaźń dla Amerykanów. Powiadają, że każdego dnia zostają zupełnie niewinni ludzie zarzeczani, że domostwa ich zostają spalane i majątek ich zostaje skonfiskowany.

Zbiegowie powiadają, że mieszkańcy cierpieli już dużo z rąk krajowych żołnierzy, lecz obecnie położenie ich jest o wiele gorsze. Niezawodnie jest wiele prawdziwych w tych doniesieniach, lecz opowiadania takie z źródeł filipińskich są zawsze przesadzonymi.

Gen. Lawton i gen. McArthur.

MANILA, 1 czerwca. — Gen. Lawton objął dowództwo nad fortami i twierdzami miasta. Wydyżają jego składowi z żołnierzami, którzy się znajdują w Manili i naokoło tego miasta.

Gen. McArthur dowodzi dalszemi załogami i żołnierzami, którzy strzegą kolei i r e k i.

Napad powstańców.

LONDYN, 2 czerwca. — Specjalna depesza z Manili donosi, że powstańcy atakowali placówki 51 pułku z Iow w pobliżu San Fernando. Dwóch Amerykanów zostało zabitych.

Gen. King o Filipinach.

SAN FRANCISCO, 2 czerwca. — Gen. brygadą Charles King, który przybył na parowcu transportowym "City of Puebla" z Manili, oświadczył wczoraj: "Położenie na Filipinach jest bardzo trudnem. Krajowcy będą prowadzić wojnę gierylską i nikt nie może wiedzieć, jak długo walka będzie trwała. Gdy są pobici, cofają się w góry, ukrywają się w zaroślach bałgustych, żyją z niczego prawie i nie potrzebują dowozu żywności. Potrzeba wielkiej armii, aby ich zupełnie podbić. Pod Hiszpanami nauczyli się Filipińczycy cokolwiek jak prowadzić wojnę, o czem się dziennie przekonujemy."

Hiszpanów nie ma już na Filipinach.

MADRYT, 3 czerwca. — Depesza, która dzisiaj nadeszła z Manili, opiewa, że gen. Rios wypłynął z resztą hiszpańskiego wojska do Hiszpanii.

Amerykanie zaczepiają.

MANILA, 4 czerwca. — Energiczna kampania została w sobotę przedsięwzięta pod dowództwem gen. Lawton'a przeciw sile generała Pio del Pilar, który się znajdował na czele 2000 powstańców u podnóżka pagórków leżących nad jeziorem Laguna de Bay i w miastach Cainta, Taytay i Antipolo. Gen. Hall wyruszył na czele 2500 ludzi w kierunku południowo-wschodnim od stacyi, gdzie się pompuje wodę, a pułkownik Whalley, który objął dowództwo nad brygadą gen. King'a wyruszył w wschodnim kierunku ku San Pedro Macati. Dwie te dywizye przybliżają się ku sobie.

Pułkownik Whalley zajął miasto Cainta z małą stratą, bo powstańcy dali drapakę, skoro spostrzegli Amerykanów. Gen. Hall wypędził Filipińczyków z okolicy miasta Mariquina, popędzając ich ku oddziałowi pułkownika Whalley.

Stanowisko wojsk amerykańskich.

MANILA, 4 czerwca (8 godz. wieczorem). Stanowisko, jakie wojsko amerykańskie dzisiaj zajmuje, okazuje, że chce jutro oczyścić z powstańców półwysp Morong, który wchodzi do jeziora Laguna de Bay, gdzie się ma znajdować silny oddział powstańców i bateria na zachodniej stronie półwyspu, która niedawno temu potrzaskała sрубę kanonierki "Napidan."

Gen. Hall idzie z Antipolo, położonego 6½ mili w kierunku północno zachodnim od Morong ku półwyspowi i rozdzielił swe wojsko na długą przestrzeń. Pułkownik Truman wyszedł na czele pierwszego pułku z północnej Dakoty i 12 pułku regularnej piechoty wzduż wybrzeża jeziora, aby mniejsze miejscowości oczyścić z nieprzyjaciela. Pułkownik Whalley wydładował już cokolwiek powyżej. Morong. Kanonierki "Napidan", "Corodonga" i "Cesta" biorą udział w operacyach.

Początkowym planem było okrążyć siły generała Pio del Pilar i go zmusić do cofnięcia się do półwyspu Morong, gdzie cały oddział jego zostałby uwieziony. To się tymczasem nie udało, ponieważ oddział generała Hall znalazł za wiele przeszkód w pochodzie. Musiał rzucać mosty przez różne strumienie a czasem ludzie zapadali aż pod biodra w bagniskach, co ich pod gorącymi promieniami słońca niezmiernie zmęczyło i znudziło.

Większa część ludzi generała Pio del Pilar uszła ku północy i znajdują się prawdopodobnie w Bosoboso, twierdzy leżącej w górach.

Pułkownikowi Wholley powiodło się lepiej; przeprowadził swych ludzi aż do rzeki Pasig, gdzie wsiedli na kanonierki, które ich przeprowadziły na miejsce przeznaczone.

Tymczasem był gen. Lawton niezmiernie czynnym; jeźdzał od jednego oddziału do drugiego, pilnował nad wśadzeniem wojska na statki i nie spał wcale przez dwie noce.

Oddział gen. Hall'a składa się z 2 pułku wolontaryszów z Oregon, batalionu 2 pułku z Wyoming, czterech szwadronów 4 pułku konnicy, czterech batalionów 4 pułku piechoty, jednego batalionu z 9 pułku piechoty i pierwszych sześciu kompanij pierwszego pułku z Colorado.

Wczoraj rano oddział ten przebrał rzekę San Mateo i około południa pobliż znaczny oddział powstańców pomiędzy Mariquina i Antipolo, 12 mil na wschód od Manili. Jeszcze przez całe popołudnie powstańcy dokuczali Amerykanom, lecz nad wieczorem znikli zupełnie.

O godzinie 10 oddział ten przybył do Taytay, gdzie już się znajdował gen. Lawton. Mieszkańcy opuścili poprzednio tę miejscowość.

Dzisiaj rano o godzinie 5 Amerykanie wyruszyli ku Antipolo, gdzie się spodziewali silnego oporu. Jest to twierdza w górach, której, jak Hiszpanie powiadali, Amerykanie nigdy nie zdobyli, a przed którą oni (Hiszpanie) utracili 300 ludzi. Po drodze Amerykanie rozbili mały oddział powstańców, lecz Antipolo było zupełnie opuszczone.

Operacye na półwyspie Morong.

MANILA, 5 czerwca. — Dwa bataliony wolontaryszów z Washingtonu zostały w niedzielę przewiezione z Pasig do Morong i wylądowane pod zasłoną ognia z kanonierki "Napidan" i "Covadonga."

Powstańcy, którzy się okopali przed miejscowością, rozpoczęli ogień dopiero po wylądowaniu wojska, zostali atoli przez artylerję amerykańską wyparci z ich stanowiska utraciwszy dziewięciu w zabitych i 5 w rannych. Amerykanie zajęli miejscowość i popędzili powstańców w góry.

Jak wyglądają w dawnych czasach kraje, które ludność polska dziś zamieszkuje.

Czyż myślecie, że na tej naszej ziemi zawsze tak było, jak teraz, że od tysięcy lat stały miasta i wioski, które dziś stoją? zdaje się, że nie ma nikogo, co by tak sądził, bo wszyscy wiemy, że każda rzecz ma swój początek. W odległych czasach, jeszcze przed półtora tysiącem lat, na tych obszernych ziemiach, które ciągną się do połowy dzisiejszych Niemiec, a z drugiej strony nierównie dalej na wschód słońca, na południe znów po za Tatr, Karpaty gdzie dziś węgierskie a nawet tureckie kraje, i ku północy do samego morza: na całej tej ogromnej ziemi siedział lud słowiański. Lud ten nie znał religii chrześcijańskiej, kłaniał się swoim bożkom, i dzielił się na różne drobne ludy, mające mowę tę samą i obyczaje. Koło Poznania, Gniezna i Kruszwicy mieszkali Polanie, gdzie stoł Warszawa, Czersk, Płock, precz aż do samego morza pod Gdańsk siedzieli Mazurowie, obok nich Pomoranie i Kaszuby; koło Opoli i Wrocławia nad Odrą i rzeczką Słężą Słężanie czyli Słazacy; wedle Łęczycy Łęczycanie; koło Krakowa, Tatrów aż po za te góry mieszkali Chrobotowie biali, czyli Chorwaci albo Kroaci, ku Łwowu nad Bugiem i Dniestrem Chrobotowie czerwoni. Wszystko to był jeden lud od Polanów gnieźnieńskich aż do kijłowskich.

Tam gdzie dziś Wilno, Kowno, Królewiec i cała gubernia Suwalska, mieszkali mocne i wojownicze plemię na Litwinów, Żmudzinów,

Łotwaków. Przyszli oni także za Karpatami zrobiła się także przemiana; i tam przyszedł wezwany od Niemców, którzy sobie nie mogli dać rady z Słowianami morawskimi, lud obcy, to jest Madziary albo Węgrzy. Ci się między Słowianami rozsiadli, zagarnawszy część z wielkiego królestwa Morawskiego.

Ludy te słowiańskie jak już powiedziano, jednakowo żyły, jednakowo mówily, jednakowo się ubierały tak, jak dziś się ubierają włościanie, tyle tylko, że butów i pasów nie nosili. z odległych krajów i rozsiadli się w tych krajach. Jedną część tego plemienia krzepka i cięta do bitki, osiadła koło Królewca i zwała się Prusakami. Wkrótce oni objęli władzę nad mieszkającymi tam Mazurami, ludem innej mowy i obyczajów, od niepamiętnych czasów tu zasiedziały.

W gospodarstwie do orki mieli woły, sochy i pługie. Wozy były bez dzwonów z całego wyrobione drzewa, albo z brzości obłęczyste. Koni nie mieli tylko bogatsi; kapoty nosili welniane, a płótna nie znali, bo ani lnu ani koni nie mieli jeszcze nie siewali. Ziarno melli na żarach, nie znając młynów, a chleb piekali tylko w popiele, jako podpłomyki. Gorzałki nie było wcale, tylko piwo z jęczmienia i dzikiego chmielu warzone, a co miodu, to już wielki do statek, z którego do picia do bry miod warzyli.

Ludy te słowiańskie były ciche, pracowite, ale gdy je kto zaczepił, bili się, tego i bronili swoich siedzib dzielnie, a gdy przyszło do wojny obrali sobie starszego, który był najwaleczniejszy i jego we wszystkim słuchali. Zbiegali się też starsi na wiece, czyli na narady, na których przemysłali o dobru i potrzebach gmin, które już wtenczas były bardzo mądrze urządzone. Przytem lubili oni bardzo muzykę i śpiewy, a byli serdeczni i gościnni.

Washington.

Ile wojska potrzeba na Filipinach?

WASHINGTON, D.C., 31 maja. — Minister wojny Alger zapytał się na drodze telegraficznej gen. Otis'a, jakie siliłki będą mu jeszcze potrzebne po przybyciu do wysp filipińskich wojska regularnego, które ma zastąpić wolontaryszów.

Gen. Otis uwiadomił wydział wojny, że będzie zadowolonym, gdy armia stojąca pod jego rozkazami będzie stale utrzymywaną na stopie 30,000 ludzi. Prezydent McKinley zgadza się na to.

Położenie na Filipinach.

WASHINGTON, D.C., 31 maja. — Położenie na Filipinach jest takim, że będzie potrzeba powołać do broni przynajmniej część prowizorycznej armii, na której utrzymanie kongres zezwolił, jeżeli Stany Zjednoczone chcą zająć cały archipelag filipiński. Rząd przekonał się, że wojną i dyplomacyą nie uskuteczni nic u powstańców, i że potrzeba prawdziwej wojny. Dyplomacya i komisya pokojowa muszą ustąpić aż do czasu, gdy nieprzyjaciel zostanie zupełnie zwyciężony i zmuszony do poddania się.

Gen. Otis nie ma dosyć ludzi, aby to przeprowadzić. Urzędnicy w wydziale wojny sami powiadają, że widoki na szybkie ukończenie wojny nie są świetnymi i że potrzeba wysłać więcej wojska do wysp filipińskich.

W jaki sposób to uczynić jest kwestyą, która potrzebuje szybkiego rozwiązania.

Chociaż gen. Otis powiada, że podczas pory deszczowej będzie występował zaczeplenie, to jednak jest widocznem, że nie będzie mógł nic więcej uczynić, jak obsadzić niektóre z miejsc, które zostały zdobyte przez generałów McArthur i Lawton i zatrzymać w nich załogę aż do końca pory deszczowej. Widocznem także jest, że w tym czasie będą panowały choroby w mniejszych lub większych rozmiarach.

raci i że, skoro kampania się rozpocznie na nowo, liczba żołnierzy dla służby aktywnej znacznie będzie zmniejszona.

Właśnie 7,000 ludzi, którzy się znajdują w drodze do Manili lub otrzymali rozkaz do wyjazdu, będzie gen. Otis miał tylko 25,000 regularnego wojska. Odliczając 20,000 znajdujących się na Kubie i w Porto Rico, pozostanie tylko 17,000 regularnego wojska w Stanach Zjednoczonych i dla tego zachodzi kwestya, czy byłoby na miejscu zabrać jeszcze więcej "regularnych" ze Stanów Zjednoczonych, aby ich posłać dla wzmocnienia sił gen. Otis'a, lub czy nie byłoby racyą lepszą powołać pod broń natychmiast 20,000 z armii prowizorycznej, aby mógł ich posłać do wysp filipińskich.

Prawdopodobnie podniesie prezydent McKinley tę sprawę na najbliższem posiedzeniu gabinetu.

Wiadomość o poruczniku Gilmore.

WASHINGTON, D.C., 31 maja. — Wydział floty otrzymał pierwszą bezpośrednią wiadomość o poruczniku Gilmore, uwiezionym wraz z jedenastu majtkami przez Filipińczyków: "Manila, 31 maja. Więzień hiszpański, który uciekł Filipińczykom oświadczając, że widział porucznika Gilmore i kilku majtków. Są zdrowymi. Gilmore'owi pozwalają krajowcy używać konia.

Barker."

Powstańcy w Negros ukarani za śmierć kapitana Tilley.

WASHINGTON, D.C., 1 czerwca. — Wydział wojny otrzymał następujący telegram od gen. Otis, datowany z Manili 1 czerwca:

"Smith donosi z Negros że ukarał powstańców, którzy zamordowali kapitana Tilley, że flaga amerykańska powiewa nad wschodniem wybrzeżem i mieszkańcy żądają protekcji przeciw bandom opryszków; bandy zostały ściągane aż do gór przez wojsko Stanów Zjednoczonych i krajowców surowo ukarano."

Gen. Otis będzie miał 30,000 żołnierzy.

WASHINGTON, D.C., 2 czerwca. Gabinet uchwalił na dzisiejszem posiedzeniu, że gen. Otis ma mieć 30,000 żołnierzy, lecz zarazem postanowił nie powołać pod broń nowych wolontaryszów. Gen. Otis ma obecnie przeszło 24,000 żołnierzy a 5 czy 6 tysięcy, których brakuje, zostaną wzięci z regularnego wojska znajdującego się obecnie na Porto Rico, na Kubie i w Stanach Zjednoczonych. Pora deszczowa nadchodzi i operacye będą musiały zostać zawieszone przynajmniej na kilka miesięcy.

Hiszpania i Stany Zjednoczone.

WASHINGTON, D.C., 3 czerwca. Stosunki dyplomatyczne do Hiszpanii, które zostały przerwane w dniu 21 kwietnia, 1898 zostały dzisiaj o godzinie 11 znów podjęte formalnie, gdy prezydent McKinley pozdrowił nowego hiszpańskiego posła, hr. d'Arcos, w pokoju niebieskim w "białym domu". W tym samym czasie miał amerykański poseł w Madrycie, Bellamy Storer, zostać przedstawionym królowej regentce.

Było to pamiętnym wypadkiem w historii świata, gdy podjęto znów przyjazne stosunki pomiędzy dwoma narodami, które prowadziły wojnę i w tej krótkiej walce, zmieniły mapę świata.

Przemowy miane podczas tej okazji były odpowiednemi, bez zwyczajnych frazesów dyplomatycznych.

Ceremonia sama była bardzo pojedynczą. O godzinie 11 przybyli przed "biały dom" dwa powozy, w których się znajdowali książę d'Arcos, minister stanu Hay i sekretarze nowego posła, Riano i Pastor, którzy się natychmiast udali do "niebieskiego pokoju". Książę d'Arcos przeczytał swą przemowę w języku hiszpańskim a Prezydent McKinley odpowiedział po angielsku. Następnie podał prezydent nowemu posłowi rękę i pytał się o zdrowie królowej-regentki i młodego króla. Po tej ceremonii towarzystwo udało się do Arlington hotelu.

AMERYKA

Napił się płynu służącego do nabalsamowania ciała.

MT. Vernon, Ill., 31 maja. James Hawkins z Kalb, w tym powiecie stał się ofiarą żartu lub też lekkomyślności jednego ze swych przyjaciół. Obydwaj zrobili dla blahaego jakiegoś sporu zakład o szklanę limonady. Hawkins wygrał zakład. Przyjaciel powiada, że ma limonadę w domu i przyniesie butelkę, z której mu nalał szklanę. W kilka godzin później Hawkins poczuł cierpieć na wewnętrzne bóle. Przywołano lekarza, lecz zapóźno; Hawkins umarł. Przyjaciel dał mu szklanę płynu, używanego przy balsamowaniu ciała, bez najmniejszego zamiaru zaskodzenia mu.

Bezbożni rabusie.

WATERLOO, la, 31 maja. Dowiedziano się, że po nieszczęśliwym wypadku na kolei Waterloo, Cedar Rapids i Northern (o którym donieśliśmy w ostatnim numerze "Gazety Polskiej"), mnóstwo ofiar zostało obrabowanych o pieniądze, zegarki i klejnoty. Nawet części ubiorów zostały zabrane przez bandytów. Szeryf Low, który wnet po katastrofie przybył na miejsce nieszczęśliwego wypadku, zamianował siedmiu pomocników, którzy czynili, co mogli, aby oczyścić tory dla robotników tak, aby ci mogli usunąć szczątki rozbitych wagonów. Widziano młodego człowieka, który wkładał złoty zegarek do kieszeni i chciał z nim uciec. Jeden ze służby kolejowej spostrzegł go i zmusił go do wydania zegarka, który, jak się później okazało, był własnością L. C. Arnold'a, który utracił życie podczas nieszczęśliwego wypadku.

Jeden z nieszczęśliwych żył jeszcze, lecz nie mógł sobie pomóc, gdy go obrabowano. O Dawidzie J. Hallo z Minneapolis, który utracił życie, wiadomo, że miał pierścionek diamentowy w wartości \$300 i \$400 gotówką. Gdy się zajęto odnalezieniem ciała znaleziono tylko kilka centów w kieszeniach.

Nowy strajk w Buffalo.

BUFFALO, 31 maja. Około 300 polskich wyładowaczy ładunków, którzy jako tak zwani "Housemen" pracowali na Lehigh Valley dworcu ładunkowym, zastrajkowały dzisiaj. Przyczyną strajku jest to, że "bossowie" żądali, aby kładli na swe wózki większe ładunki, za ciężkie dla robotników. Do strajkierów przyłączyli się wszyscy wyładowcy w tym dokach, tak iż przeszło 2000 robotników strajkuje.

Znaleźli \$20,000.

PORTSMOUTH, O., 21 maja. Robotnicy, którzy dzisiaj rozbierali dawniejszy zakład rzeźniczy Filipa Multera, który rok temu umarł, znaleźli w murze blaszaną skryzynkę, w której się znajdowało \$20,000 w złocie. Matka Multera kazała stary budynek rozbierać, aby na jego miejscu nowy postawić.

Podwyższenie myta.

AKRON, O., 31 maja. Zniżenie płacy robotników w Cleveland, Akron i Columbus kolei, która w tych dniach przeszła w ręce Pennsylvania kompanii kolejowej, które w r. 1893 zostało rozporządzone w wysokości 10 procent, zostało zniesione. Podwyższenie rozpoczyna się od maja.

TERRE HAUTE, Ind., 31 maja. "U. S. Wrapper Manufacturing Co." podwyższyła dobrowolnie myto jej 300 robotników o 10 procent.

PITTSBURG, 31 maja. Telegram z Altoona, Pa., donosi: Prawie wszystkie kompanie węglowe w drugim okręgu smolnym (bituminous), który obejmuje powiaty Cambria, Bedford, Somerset, Center, Clearfield, Jefferson, Indiana, Elk, Cameron, Clinton, Blair i Huntington, wywiesiły dzisiaj ogłoszenie, że myto za kopanie węgla oskarżeniem (pick mining) zostanie od 1 czerwca podwyższone o 40

do 50 c. za tonę. Myto za kopanie węgla maszyną zostanie podwyższone o 2½ c. na tonie. Dwadzieścia tysięcy węglarzy skorzysta z tej podwyżki.

Straszliwy czyn ojca.

THORNTOWN, Ind., 1 czerwca. Alfred Wells, farmer żyjący cztery mile na północny zachód od Thorntown utracił nagle rozum, gdy powracał z zboru po złomek ze swymi synami liczącymi 5, 7, 9 i 12 lat. Przybywszy do starej studni znajdującej się nad drogą schwył chłopca jednego po drugim i wrzucił do studni potulniejszy ich głowy cegłą. Dwóch chłopców nie żyje, trzeci umrze a czwarty wyzdrowieje. Wells został schwytany i umieszczony w więzieniu w Crawfordsville.

Trzęsienie ziemi nad oceanem Spokojnym.

SAN FRANCISCO, Cal., 1 czerwca. O godzinie 11 wieczorem dało się uczuć tutaj silne trzęsienie ziemi, które trwało 30 sekund. Trzęsienie było o wiele silniejsze niż to, które nawiedziło wybrzeże oceanu Spokojnego w maju, 1898. O ile wiadomo, nie narobiło żadnej szkody.

Uprowadzone dziecko odnaleziono.

GARNERVILLE, N. Y., 1 czerwca. Dnia 21 maja skradziono państwu Arturostwu Clark, zam. pod no. 159 East 65 ul. w Nowym Yorku, ich córeczkę Marion, liczącą 21 miesięcy. Dzisiaj odkryto dziecko dwie mile od wsi Sloatsburg, położonej 8 mil na południe od Garnerville. Dziewczynka znajdowała się w mieszkaniu farmera Karola Youmans pod opieką niejakiej p. Wilson, która przybyła przed tygodniem z dzieckiem i w towarzystwie jej męża, oświadczając, że chciałyby dziecko pozostawić przez lato u państwa Youmans. Wilsonowa dodała, że umożliwiła się z jej mężem, który znów odjechał, aby listy dla niej zostały adresowane do poczty w St. Johns, małej miejscowości położonej dwie mile od Sloatsburg. Wilsonowa była w ostatnich dniach kilka razy na wizytach pocztę pytając o listy. Wczoraj była znów na pocztę mając ze sobą małą Marion i odebrała list od pocztmistrzyni. Ludziom w całej okolicy podpadała dziewczynka w oczy z powodu jej piękności a zwłaszcza z powodu wielkich jej niebieskich ocz i różowej cery twarzy. Skoro nadeszły sprawozdania w gazetach o skradzeniu małej Marion Clark, ludzie poczęli się domyślać, że dziecko, które jest z Wilsonową jest właśnie ową Marion Clark.

William H. Charleston, pomocnik szeryfa, dowiedziawszy się o uprowadzeniu, poczęł je szukać. Za podstawę służby mu podobizny dziecka jakie podawały gazety i opisy ludzi, którzy dziewczynkę widzieli. Udał się więc do mieszkania Youmansów i zażądał od Wilsonowej wydania mu dziewczynki. Kobieta ta, która dziecko ukryła, odpowiedziała, że o niczem nie wie i nie zna dziecka, lecz gdy Charleston pokazał jej "warrant" i oświadczył, że jest aresztowana, wyznała prawdę i przyprowadziła dziecko. Szeryf zaprowadził kobietę i dziecko do sędziego pokoju Herberta w Haverstraw. Wilsonowa nie chciała wyznać dla czego dziecko zostało skradzione i kto właściwie kazał je uprowadzić.

Uwiadomiono natychmiast Arthura Clark o odnalezieniu dziewczynki. Przybył o godzinie pół sódmej wieczorem w towarzystwie sierżanta Morris'a ze sztabu kapitana McCluskey i poznał natychmiast swą córeczkę. Wilsonowa zabrał sierżant do Nowego Nyack, Rockland Co., i umieścił w więzieniu.

Tragedya familijna.

ST. LOUIS, Mo., 1 czerwca. Wskutek sporu familijnego ranił dzisiaj wieczorem 39-letni wóznica Karól Herzog żonę swoją śmiertelnie i zastrzelił swoją teściową Mary-

annę Sopp. Następnie odebrał sobie życie.

Herzog, który był żonatym od czterech lat był brutalnym i niezmiernie zazdrośnym. Przed czterema tygodniami udała się jego żona do rodziców, gdyż nie mogła już dłużej znieść okrutnego obchodzenia się męża z nią. Dzisiaj wieczorem odwiedził ją Herzog w domu jej rodziców. Rozmawiając się z nią spokojnie przez kilka minut, wydobyl niespodzianie rewolwer i począł strzelać.

Na uroczystość Dewey'go.

NOWY YORK, 1 czerwca. Rada miejska wyznaczyła wczoraj jednogłośnie prawie \$150,000 na uroczystość przyjęcia Dewey'go, gdy przybędzie z powrotem z Manili. Za wnioskiem głosowało 47, przeciw wniosowi dwóch radców miejskich.

Dar więcej niż książek.

SAN FRANCISCO, 1 czerwca. Wdowa po zmarłym senatorze Stanford zapisała większą część swego majątku w wysokości dziesięć milionów dolarów Stanford uniwersytetowi.

Dwóch milionerów na milę.

NEW YORK, 1 czerwca. Dwóch milionerów na milę przypada na co dopiero ukończoną jedenaście mil długą koleję w Blue Ridge górach, noszącą nazwę "Chestnut Ridge Railway."

Właścicielami tej kolei są milionerzy, z których większą część mieszka w Nowym Yorku. Jest ich 22, oprócz z pół tuzina innych, których majątek nie wynosi miliona dolarów.

Pomiedzy milionerami znajdują się J. Pierpont Morgan, pułkownik Jan Jakób Astor, Howard Gould, gen. B. F. Tracy, J. Clarence Mackay, Harry Payne, Whitney, Antoni Drexel Biddle, senator Stanów Zjednoczonych William A. Clark, Jerzy Crocker z Californii, Chauncey Depew i W. E. D. Stockes.

Kolej kosztowała \$60,000 na milę i na niej ma być wywożona z gór cenna biała gлина tam się znajdująca.

Polacy w Brazylji.

W SAN FELICIANO, stanie Rio Grande do Sul, popełnił samobójstwo wystrzałem z broni palnej Franciszek Jabłoński. Powodem tego czynu miała być niewierność młodej żony.

Dyrektorem większego kolegium w mieście Rio Negro pod nazwą: "Grande College Europeo-Americano" jest ks. W. Bronikowski. W kolegium tym, oprócz wielu języków i polski jest wykładany.

Skrócenie czasu pracy.

MILWAUKEE, 2 czerwca. "Milwaukee Brewers Association" rozporządziła wczoraj z własnej woli, że czas pracy robotników ma być skrócony z 10 na 9 godzin i rzy dawniejszej płacy. Równa się to podwyższeniu myta o 10 procent, z czego korzysta około 4000 robotników.

Fabrykanci cukru z buraków muszą płać \$5 za tonę.

LANSING, Mich., 2 czerwca. Senat zadał fabrykantom cukru z buraków cios przez uchwalenie bill'u rozporządzającego, że najmniejsza cena, jaka ma być płacona farmerom za tonę buraków zawierających 12 procent cukru, ma być \$5 a nie \$4, jak dotychczas płacono.

Napad na pociąg pocztowy Union Pacific kolei.

LARAMIE, Wyoming, 2 czerwca. Pociąg pocztowy Union Pacific kolei, pędzący na zachód, został dzisiaj rano o godzinie 1 zatrzymany w pobliżu Wilcox, małej stacji na Wyomingu galezi przez rabusiów, którzy go zatrzymali przez danie sygnału niebezpieczeństwa. Gdy maszynista "Grindstone" Jones zatrzymał pociąg, jeden z rabusiów wszedł do lokomotywy i uderzył go w głowę, poczem go zmusił do odłączenia lokomotywy od reszty pociągu,

poczem rabusie wypędzili po słańca ekspresowego z jego wagonu, pod którym eksplodowali znaczną ilość dynamitu, wskutek czego został uszkodzony nie tylko ten, ale i sąsiedni pocztowy wagon. Przez eksplodowanie dynamitu pod Wilcox mostem przecięli rabusie komunikację reszty pociągu od lokomotywy, przez co zatrzymali także wszystkie inne pociągi. Rabusie zniknęli następnie, a maszynista Jones udał się do Medicine Bow, gdzie doniósł o wypadku. Dotychczas nie wiadomo, ile rabusie zabili. Napad wydarzył się w okolicy, w której ukrycie się w górach jest bardzo łatwe.

Urzednicy Union Pacific kolei wyznaczili \$1000 nagrody za schwycenie rabusiów.

Złoto w Minnesocie.

Na farmie Jerzego Arnolda w sekcji 34, w townshipie Mankato, w Minnesocie, znaleziono pokład złota. Już dawniej mniemano, że tam się złoto znajduje, lecz pierwsze próby nie były nic wartymi. Lecz Arnold znalazł obecnie złoto na innem miejscu. W czarnym piasku było można wyraźnie widzieć ziarna złota i obecnie nie podlega już wątpliwości, że nad rzeką Le Sueur istotnie pokład złota się znajduje.

Schwycenie rabusiów.

PHOENIX, Arizona, 5 czerwca. Bandyci, którzy w przeszły wtorek napadli wóz pocztowy pomiędzy Globe i Florence i obrabowali pasażerów, zostali w pobliżu Benson schwytani przez szeryfa Troman z powiatu Pima. Obydwaj spali z karabinami przy boku. Jednym z bandytów była kobieta, niejaką Pearl Hart, która usiłowała stawiać zacięty opór, gdy ją obudzono. Znalaziono u nich wszystkie pieniądze, \$350, trzy rewolwery i złoty zegarek, które odebrali pasażerom. Kobieta była przez kilka lat właścicielką nieporządnego domu w Phoenix i mieszkala później w Globe. Towarzysz jej nie jest znany w tej okolicy.

W 112 roku życia.

W "Memorial Home" w St. Louis Mo., umarł w tych dniach Wm. J. Haines, człowiek liczący lat 111½. Metryka jego opiewa, że urodził się 25 grudnia, 1787 r. W "Memorial Home" przebywał 6 lat. Starzec miał czynne życie poza sobą. W wojnie przeciw Anglii w r. 1812 brał udział pod gen. Jackson'em. Po zawarciu pokoju poświęcił się inżynierstwu. Był inżynierem na pierwszym parowcu, który płynął po rzece Mississippi; parowiec nazywał się "Don Juan." Gdy wybuchła wojna domowa, Haines, który wtenczas liczył już przeszło 70 lat, nie chciał pozostać w domu i ofiarował swe usługi krajowi. Służył jako palacz na różnych okrętach wojennych. Po wojnie cofnął się z życia publicznego. Utraciwszy przed kilku laty poddał także już w wieku towarzysze życia, cofnął się do zacisza w "Memorial Home." Zmarły należał aż do śmierci do Frank P. Blair pocztu ze Stowarzyszenia "Grand Army of the Republic", na którego zgromadzenia stawiał się regularnie, chociaż w ostatnich czasach był już takim słabym, że musiał używać powozu.

Chciała się ukrzyżować.

W oblakaniu religijnym usiłowała się ukrzyżować 42 lata licząca Dell Dutully w Burlington, Vermont. Chory jej umysł wskazał jej, że za swe grzechy ma ponieść śmierć na krzyżu. Postarała się o młotek i kilka wielkich gwoździ i poczęła się następnie przybijać do podłogi. Silnymi ramionami przybiła dwoma wielkimi gwoździami nogi swe do podłogi; następnie przybiła także lewą rękę i czekała końca. Sąsiedzi znaleźli ją w takim położeniu i oswobodzili. Zawieziono ją do szpitala, gdzie oświadczyła, że Bóg jej kazał się ukrzyżować.

Do 1-go Lipca, wydaje się premie za 75 centów, za dołączeniem 10c. na przesyłkę z następujących książek do nabożeństwa i inne.

Do Nabożeństwa.

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie ze złocionymi brzegami i tytulikami format 3½x5 cali, 635 stronice, (dawniej \$1.00) teraz 40c

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) z okuciem i klamerką w skórkowej oprawie (dawniej \$1.50) teraz 60c

ANIÓŁ STROŻ Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) oprawna ozd. w skórkę ciętą, z klamerką, pięknymi wyciskami i złoc. brzegami, oraz nabijanymi nóżkami metalowymi (dawniej \$4.00) teraz \$1.60

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie ze złocionymi brzegami i tytulikami format 3½x5 cali, 635 stronice, (dawniej \$1.00) teraz 40c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie ze złocionymi brzegami i tytulikami, format 3½x5 cali, 635 stronice, (dawniej \$1.50) teraz 60c.

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

CICHA ŁZA Chrześciana Katolika. Zbiór Modłów i Pieśni służący dla dusz pobożnych. Z dodatkami niesporów i pieśni łacińskich. (Wydanie dla obojga pici.) W mocnej oprawie, ze złoc. tytul., czerwone brzegi (dawniej 85c) teraz 35c

Religijne.

Głos Synagag na pustyni świata tego jęczący, w mocnej oprawie ze złocionymi tytulikami 512 stronice \$1.00

Miesiące Maj poświęcony Bogurodzicy i Niepokalaney Dziewicy Maryi. Uraz sposob przygotowania się należyce do Spowiedzi świętej. Modlitwy przy Mszy świętej. Godzinki. Modlitwy wieczorne i kilka pieśni. Zawiera blisko 300 stronice w mocnej oprawie. 80

Nawiedzenia Najświętszego sakramentu i Niepokalaney poczętej Najświętszej Maryi Panny na każdy dzień miesiąca napisany po włosku przez sługę Boga S. Alfonsa Marza Li-gouri, Biskupa dycezyi świętej Agaty i Fundatora Zgromadzenia Redemptorystów na polski język przełożone. 80 W mocnej oprawie 40

O Nasładowaniu Jezusa Chrystusa. (Tomasa z Kempis.) Księg czworo. Trójkątne z łacińskiego. W mocnej oprawie ze złocionymi tytulikami. 85c

Przewodnik duszy do Nieba, z licznymi pięknymi rycinami o Sercu i Duszy człowieka w mocnej oprawie, ze złocionymi tytulikami. 85c

Kantyczka czyli Pastoralki i Koledy, czyli piosenki wesołego ludu w czasie świąt Bożego Narodzenia po domach śpiewane, a przez X. M. M. zebrane. Czerpane z rękopisów od roku 1895. Pieśni do "Kościelnego użytku. W mocnej oprawie 75c

Śpiewnik kościelny dla użytku wierznych zebrat W. Bern. Ruchniewicz. W mocnej oprawie cena 50c

Śpiewnik Pieśni Nabożnych zawierający 630 pieśni jako to: Pieśni codzienne, Msze święte, Nieszpory łacińskie, Pieśni na uroczystości Pańskie, Na święta Matki Boskiej i świętych Pańskich, Pieśni za Polskę, niemniej pieśni przygodne, psalmy, suplikacje itp. w mocnej oprawie pięknym papierze i z wycinanymi tytulikami. . . . . \$1.00.

Zbiór pieśni nabożnych katolickich dla użytku kościelnego i domowego. Zawiera: 52 msze, nieszpory, 1102 pieśni z dodatkami nieszporów łacińskich, jeszcze 4 więcej pieśni łacińskich, 23 pieśni za Polskę. Obejmuje blisko 1100 stronice wielkiego formatu na pięknym papierze i z wycinanymi tytulikami.

Dzielo to sprzedaje się po cenach następujących: Oprawne w pół skórek . . \$2.25

Całe w skórkę i wycinane brzegi \$3.25

KSIĄŻKI DO NAUKI JEZYKA ANGIELSKIEGO.

Aleksandra Chodźki Słownik Polsko-Angielski i Angielsko-Polski w mocnej oprawie ze złocionymi tytulikami. Cena \$4.00

Ollendorffa teoretyczno-praktyczna METODA nauczania się czytać pisać i mówić po angielsku w sześciu miesiącach, z oryginalnej edycji przełożona i do użytku Polaków zastosowana. Dwa tomy. I Tom Gramatyka, II Tom Klucz. W mocnej oprawie, Cena \$2.00

Pośrednik polsko-angielski, książka dla Polaków w Ameryce dla łatwego nauczania się po angielsku; z opisaniem każdego wyrazu jak się ma wymawiać, wypracować Wł. Dyniewicz; przejrane, poprawione i znacznie powiększone a mianowicie dodane są rozmowy i różne listy w polskim i angielskim języku. 85

Historia Stanów Zjednoczonych od odkrycia Ameryki aż do naszych czasów, z krótkim zarysem innych krajów Amerykańskich wraz z deklaracją niepodległości, artykułami konstytucyjnymi i Konstytucją Stanów Zjednoczonych i dodatkami wojny amerykańsko-brytyjskiej (około 500 stronice). W mocnej oprawie. 75c

W lepszej oprawie z wycinanymi tytulikami \$1.00

Kto nie życzy sobie w premii z powyższych książek, temu przeznaczamy następujące Roczniki Tygodnika.

Pierwszy Rocznik Tygodnika Pow.-Naukowego
Dziewiąty Rocznik Tygodnika Pow.-Naukowego.
Jedenasty Rocznik Tygodnika Pow.-Naukowego.

W mocnej oprawie. Zamiejscowi muszą przysłać 40 centów na opłatę przesyłki.

Warunki do otrzymania premii z powyższych książek.

- 1) Musi dołączyć 40 centów na opłacenie przesyłki Rocznika Tygodnika lub też 10 centów na przesyłkę innych powyższych książek.
- 2) Gazeta musi być opłacona na cały rok naprzód.
- 3) Kto już wybrał premię, a chciałby uzyskać jeszcze obecnie wydawaną premię, niech opłaci Gazetę jeszcze na rok dłużej.
- 4) Z INNYCH KSIĄŻEK NIE WOLNO WYBIERAĆ NA PREMIĄ.
- 5) Płacący półrocznie, lub kwartalnie na Gazetę Polską nie mogą żądać żadnych podarunków, na to się wydaje podarunki aby Gazeta Polska była calorocznie naprzód opłaconą. Gazeta Polska kosztuje na rok dwa dolary, na pół roku \$1.25, na ćwierć roku 75c. Żadającym a nie przysyłającym przedpłaty, posła się tylko jeden numer na okaz.

Kto przysła 5 (pięciu) nowych rocznych abonentów dostanie bezpłatnie przyslane dzielo "Tysiąc nocy i jedna."

Rosja zabierze większą część Chin.

Różnica pomiędzy posuwaniem się naprzód Rosji w Azji i ruchami innych europejskich narodów, które są ambicyjnymi i zapętlającymi na kontynencie azjatyckim, jest dobrze uwidoczniona przez ostatnie sprawozdania o postępie Rosji w Mandżurii.

Wielki ten, żyzny kraj nie jest gęsto osiedlonym w porównaniu z właściwymi Chinami. Obejmuje około 280,000 mil kwadratowych i ma tylko około 20,000,000 mieszkańców. Jest siedem razy tak wielkim jak Ohio i ma za ledwie pięć razy tyle ludności, co ten stan. Niemcy są o wiele mniejszymi i mają prawie trzy razy tyle mieszkańców. Mandżuria jest istotnie większą niż Niemcy i Anglia razem i posiada mniej niż jedną czwartą łącznej ich ludności. Widzimy stąd, że pozostaje dużo miejsca dla osadników rosyjskich.

Nowi panowie kraju, bo Moskale są faktycznie panami w Mandżurii, korzystają szybko ze sposobności zakładania w nim kolonii rosyjskich, przez co przeprowadzają rusyfikację kraju i ludu w sposób, któryby nie został nigdy osiągnięty, przez długie przygotowania i zakładania garnizonów, na czym muszą polegać Anglicy w Indjach. Wynikiem jest, że w Mandżurii tworzą się liczne rosyjskie wsie i miasteczka. Tysiące Moskali udają się do tego kraju, a żołnierze w garnizonach zostają otoczeni i popierani przez ludność cywilną, która stanie się bardzo liczną w przeciągu najbliższych dziesięciu lat.

Ten sposób kolonizowania różni się bardzo od sposobu użytego przez inne mocarstwa, żądające także po kawalku Chin. Sposób użyty przez państwa jak Wielka Brytania, Francja i Niemcy, zdaje się być śmiesznym słabym i niepewnym w obec sposobu moskiewskiego. Mandżuria zostaje zamieniona na całkowitą część Rosji i posiadanie tej prowincji będzie źródłem siły zamiast niebezpieczeństwa dla cesarstwa rosyjskiego. Kontrola Anglii zaś nad Yangtse-Kiang doliną lub zwierzchnictwo Francji w południowych Chinach nie będzie nigdy niczem innym jak panowaniem nad podbitym obcym krajem.

Dla tego może się Rosja śmiać z jej współzawodników, gdyż większa część rozbitego państwa chińskiego jej przypadnie. Różnica w sposobnościach utworzona przez stanowisko różnych mocarstw europejskich jest za wielką, aby ją można zrównać. — Cleveland Leader.

LISTY POLSKIE NA POCCIE.

551 Adamczyk Arthur
552 Ant Jan (3)
553 Ball Jakób
554 Bana Jan
555 Bubelewski Ewa
556 Buckowski Jan
557 Bura Stanisław
558 Chadim Anna
559 Chemik Józef
560 Ciesielski Józef
561 Ciesielski Józef
562 Dobrowolski Jan
563 Dolecki Marek
564 Dowgilew Bronisł.
565 Dziwajski Piotr
566 Gajowski Andrzej
567 Gawlik Stanisław
568 Gawlik Maryanna
569 Gozdziak Anna
570 Górecki Anna
571 Iwaska Paula
572 Kędziorek Józef
573 Kępczyński Jan
574 Kępczyński Jan
575 Kępczyński Jan
576 Kępczyński Jan
577 Kępczyński Jan
578 Kępczyński Jan
579 Kępczyński Jan
580 Kępczyński Jan
581 Kępczyński Jan
582 Kępczyński Jan
583 Kępczyński Jan
584 Kępczyński Jan
585 Kępczyński Jan
586 Kępczyński Jan
587 Kępczyński Jan
588 Kępczyński Jan
589 Kępczyński Jan
590 Kępczyński Jan
591 Kępczyński Jan
592 Kępczyński Jan
593 Kępczyński Jan
594 Kępczyński Jan
595 Kępczyński Jan
596 Kępczyński Jan
597 Kępczyński Jan
598 Kępczyński Jan
599 Kępczyński Jan
600 Kępczyński Jan

Listy te będą na Głównej Poczcie znajdowały się przez 2 tygodnie, poczem zostaną odesłane do Washingtonu do "Dead Letter Office", skąd, po rozpamiętaniu, znów zostaną odesłane do tych, którzy listy pisali.

Pan F. J. Janiszewski, nasz podróżujący agent i kolektor, bawi obecnie w Toledo, Ohio i okolicy. Posiada nasze zupełne zaufanie i ma prawo kolektować abonament za "Gazetę Polską", "Tygodnik P. N." i książki, kto temu zapłaci to tak dobrze jakby sam Redakcyi zapłacił.

Abonenci, którzy zalegają z zapłatą za "Gazetę Polską" idąc do pracy niechaj pozostawiają pieniądze w domu i upoważnią swoje żony do zapłaty abonamentu, a odbiorą swoją premię, jaką sobie wybierają przez pocztę, gdyż wieczorem po ótej godzinie wnet zapadnie zmrok, to mało tylko obejść można, a dzień cały się smaruje.

WŁ. DYNIEWICZ.

Z Niewoli Tatarskiej.

LATOROSŁ

ZASZCZEPIONA WE KRWI POLSKIEJ.

OPOWIEŚĆ LUDOWA

Z CZASU NAPADU TATARÓW NA POLSKĘ W XVII WIEKU

— PRZEZ —

JANKA Z GRZEGORZEWIC.

(Ciąg dalszy.)

— Jeńców mordują w obozie, jeńców naszych mordują!

Wiesć ta jak błyskawica rozeszła się w okamgnieniu do koła. Zaczęto kluczyć bez litości pojmanych Tatarów, i kto żył przedzierał się do obozu, aby ratować ginących. Darowski pchnął swego murzę sztychem szabli w gardło i spinając konia pomknął jak szalony za innymi, bijąc na oślep swoich i nie swoich, rozpierając ciśniejących się jeźdźców, krzycząc w niebogłoso:

— Żywo, na Boga, do obozu, do obozu, bo mordują jeńców.

Oboz tatarski wcale nie był podobnym do dzisiejszych obozów wojennych, ani też do ówczesnych, które urządzała armia regularna, a nawet Kozacy, kiedy szli na wyprowadę bodaj pulkiem całym. Miano wtenczas wozy z sobą, które związane łańcuchami zataczano do koła obozowiska, w ten sposób, że z poza nich można się było nabrać dłuższy czas bronić. Tatarzy nigdy nie brali z sobą żadnych wozów, żadnych furgonów, a tylko szli tak zwany komunikiem, to jest sama jazda, sami jeźdźcy z koniami zapaśnikami, na które ladowano łup i wszelką zdobycz ujętą na wojnie lub zrabowaną w napadzie. Ów więc obóz tak małego czambułu, który wynosił około tysiąca jazdy, był po prostu małą morgową przestrzenią, którą otaczano żywymi i porzniętymi lub padłymi wołami i koniami. Żywe bydło powlano do ogonów martwego, a wewnątrz takiej zagrody mieszczone jeńców również powiązanych bądź pojedynczo, bądź do kupy po kilkoro i nad niemi ustanowiono straż z kilkunastu ludzi najczęściej niedorostków lub kobiet, bo u nogałów i kobiety niekiedy chadzały na wyprowadę.

Gdy tedy rozgrom tatarski stał się widocznym i strażnicy owi postrzegli na Dniestrze uciekających wpraw Tatarów, narobili wrzawy w obozie i jeśli co żywo powrozami ciągnąć jeńców ku tej rzece. Jeńcy, czując zwycięstwo Polaków, opierali się co siła, a będąc silniejszymi i liczniejszymi od swych strażników, nie dali się wlec z łatwością, szamotali się, kładli się na ziemię, a ten i ów mocniejszy, uderzał głową lub piersiami o napastników. Kilku tęższym pacholkom nogajskim udało się porwać z niemi na wodę. Innym to się nie udawało, chwycili więc bykowie i poczęli niemi smagać opornych, a gdy i to nie pomogło, rzucili się do nożów. Że zaś ten i ów z pacholców usiłował odwiązać konia, aby na nim umykać, a niektórzy ciągnęli woły lub topili noże w ich brzuchach, aby się nie dostały gniom, przeto rozluźnił się pierścień, otaczający obozowisko i rychło cały obóz został rozerwany.

Kozacy, dragoni, a następnie i niektórzy żołnierze z chorągwi wołoskiej wpadli na to miejsce w chwili, kiedy bydło rozluźnione z więzów, podżegnane bólem i zapachem krwi, szalało po obozie, rycząc, bodząc, obalając po drodze ludzi, lub ich trając i miażdżąc w kałużach krwi. Z jeńców nie strатовanych jeszcze dotychczas jedni płacząc i głosami rozpaczali wołali o pomoc, drudzy rwali się i wybiegali naprzód wpadając pomiędzy żołnierzy, inni leżeli z twarzami zsiniałymi i wzrokiem obłąkanym, straciwszy zmysły i rozum, a byli i tacy, którzy plawiąc się we krwi drgali jeszcze życiem i rzucali się konwulsyjnie jak ryby wyrzucone z węża na brzeg jeziora. Całkiem żywych ocalało zaledwie kilkanaścioro ludzi, których wnet uwolniono z więzów i poczęto trzeźwić, a ciuci i posilać.

Darowski umazany we krwi, z zakrwawioną szablą wpadł wraz z innymi do obozu i poczęł szukać Elżusi pomiędzy jeńcami. Rychło ocknęli się tu i pan Snitko i wachmistrz Cienciała i Kuba dudziarz, który krok w krok pędził za Darowskim, szukając Hanki, Baśki, Walka i wszystkich znajomych swoich. Ani śladu żadnego ni między zabitymi, ni między żywymi. Wszystko to twarze obce; ludzie pochodzili z innych osad i najwięcej z pod Dżuryna; krzyżanowieckich nigdzie nie było.

Pojmano, rozpędzono lub pozabijano bydło i rzucono się dalej w poszukiwa-

niach. Poniżej owego pierwszego tuż nad samą wodą Dniestrową, nad brzegiem, natrafiono na ślad drugiego obozowiska. Leżało tu parę koni i kilka sztuk bydła zabitych. O kilkanaście kroków ztamtąd walały się trupy ludzkie, już zimne i dawno zastygłe. Dalej znów na przestrzeni kilkunastu kroków nic nie było, a jeszcze dalej na samej pochyłości brzegu leżał mężczyzna nie młody z powrozem na szyi, z siniałą twarzą i rozbitą czaszką. Sukmana na nim powalana, buty obłożone i okurzone.

— Jezu miłosierny! — zawołał Kuba — wszak to kmić Sobieraj!

— Kto? Kto? — zapytali zbliżający się oficerowie.

— Włodarz z Krzyżanówki, kmić Sobieraj, i tu śnać trzymano ludzi krzyżanowskich.

— Czy aby na pewno? — dorzucił ktoś z oficerów, — wszakże z Krzyżanówki daleko więcej ludzi zabrano, a tu zaledwie kilka trupów.

— O dla Boga! — krzyknął znów Kuba, — rzućmy okiem obok na krzak jałowca, na którym przy świtanu dnia widać było uciepioną kawalek szmaty błękitnej, jakby od rozdartej sukienki. — Dla Boga! toć to od sukienki panny Elżusi; poznaję ją, bo taką miała na sobie przedwcześniej w Krzyżanówce.

Rzucono się wszędzie do koła, spuszczone się nad Dniestr; nigdzie już żadnego innego śladu nie znaleziono. Oficerowie szukali, spozierali na płynący u stóp Dniestr, na siniejące z drugiej strony jego stepy multańskie i znów wrócili na obozowisko krzyżanowieckie. Kuby już tu nie było i ludzi innych nie było, bo wszyscy pobiegli na ogłós pieszczalek nadciągającego oddziału wojska. Jeni pod krakiem jałowca siedział pan Dorawski na ziemi bezwładny, nieruchomy i niemy, błędnym wzrokiem spozierający w dal dniestrową.

VII.

Tatarzy nogajscy umykają z łupem i jasyrem.

Pan Darowski miał słusność, że się obawiał ucieczki i uprowadzenia jasyru zaraz po północy, kiedy Kozacy dali byli znać o jakimś pluku na wodzie dniestrowej. Jakoż rychło przy przybyciu czambułu nad Krwawy Bród, kiedy się wśród nogajców rozniosła wiadomość o nadejściu wojska polskiego, posłano kilkunastu Tatarów na drugą stronę w tak zwane pławie dniestrowe, aby nacięli trzcinę i loży pod dostatkiem. Powiązano z tego kilkaset pęków, każdy na trzy stopy długi, a na dwaście cali grubych, poczem na odległość stopy pospajano każde dwa pęki dwoma drążkami, i już trawy były gotowe. Przeprowadzono je napowrót na tę stronę rzeki i poczęto sprowadzać jasyr krzyżanowiecki i pakować na owe trawy.

Tak rozkazał ślepy na jedno oko murza Dżam-Mamket-Oglu; *Tiz, tiz*, żywo, żywo! krzyczał na podwładnych i sam dopilnowywał, aby na każdej trawie była umieszczona część łupu. Nogajcy wlekli jeńców za włosy i za powrozy, pakowali po dwóch, po trzech na trawy i przywiązali ich do drągów lub żerdzi, spajających pęki; poczem do każdej trawy wchodził oddzielny nogajec w wodę, zdejmował kulbak z konia, luk i koczani z siebie, składał te rzeczy również na trawę; jeden koniec powroza przywiązywał do owych pęków, drugi do ogona konińskiego, przeskakiwał na drugą stronę konia, chwytł jedną ręką grzywę i cugle, a drugą popędzał konia kańczukiem lub nahajką i tak płynął na drugą stronę Dniestru.

W ten sposób przeprowadzono i wysłano większą część jasyru krzyżanowieckiego, gdy ku przepławie nadbiegł w czerwonym kaftanie Mamoj-murza, przewodzący część ordy jedysańskiej z nad Baku, która posilkowała była w parę set ludzi ordę budzącą. Mamoj-murza był z wielce wysokiego rodu, a jako jedysaniec, dufny w swoją potęgę.

— Ty Dżam-Mamket-Oglu, ty psi synu, ty co tu wyprawiasz? Chcesz uciekać z jasyrem! — zawołał groźnie, chcąc się rzucić ku Mamketowi i chwycić go za brodę.

— *Jamasz, jamasz!* — oburzył się na taką zniewagę Mamket i odskoczywszy błysnął jednym okiem, wyszczerzył zęby i chwycił za jatagan u pasa: — jak mnie znieważysz Mamaju, za brodę, to twoją obetnę.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

DR. ELEONORA MUSZYNKA,

POSIAJĄCA DYPLOM DOKTORA WSZYSTKICH CHOROBY KOBIECYCH.

z dwuletnią praktyką w szpitalu Detekcji Jesu w Warszawie, oraz profesora akuszerki w medycznym kolegium uniwersyteckim w Warszawie i egzaminuje w polskim języku z wydaniami dyplomów.

Leczy wszystkie zaszczepione choroby kobiece jako to: niepodatność, krwiotok, choroby macicy, ból głowy, ból gardła, zaszczepione rany, puchliny, rany, wszystkie dziecięce i letnie choroby, oraz wywinięta raki i nogi naprawia Specyjalnie: lekarstwa i środki na choroby macicy i choroby piersiowe, ból krzyża w plecach i reumatyzm.

Poleca także LEBARSTWO NA SIWE WŁOSY, które ma tę własność że włosy wracają do pierwotnego koloru.

GODZINY OFISOWE: od 10 rano do 12 w.

572 NOBLE STREET.

CHICAGO, ILL.

Baczność!!

...Kto? Co?

Czytajcie dalej!

Przeistacie naprosto wyrzucić pieniądze na pantofle i udzielić się do naszego Instytutu Lecznictwa, a wtedy też nie poddać się. Nasz sposób leczenia jest zupełnie inny. — Nie przyznajemy wyleczyć wszystkie choroby jednym lekarstwem, lecz przesyłamy wam za darmo do waszych chorób, na które macie sumienie odpowiedzialne i za dopłatą wam damy znać, co to za choroba, jak długo weźmie ją wyleczyć, co będzie kosztować. Zapytanie nie jest niekosztowne. Choroby zaszczepione są naszą specjalnością i leki ludzi, którzy naprosto szukali i innych pomocy przez nas zostało wyleczonych. Na żądanie wysyłamy listy ludzi, którzy nas wyleczyli, którzy to co piszemy świadczą.

Instytut nasz jest pod zarządem sławnych lekarzy, którzy drugie lata w szpitalach europejskich i amerykańskich apokryfizm i którym tyż ludzie żyje świadczą.

Pamiętajcie, że zapytanie się nie jest kosztowne, i że jest łatwiej zapobiec chorobom jeżeli w czas da się znać, niż jeżeli je z dnia na dzień odwieka.

Zwiększ jest niebezpiecznym. Czy wiecie, że tyż ludzie i dalsi umiera rocznie przez niedbalstwo. Nie ma choroby której nie można wyleczyć, a jeżeli nie można wyleczyć zupełnie, to można bardzo łatwo. Chciałabym powiedzieć, że ta choroba jest nie do wyleczenia, nie dajcie się odstraszyć, tylko dajcie nam znać a my wam odpiszemy co możemy uczynić.

Choroby kobiece jak: krwiotok, niepodatność, biały upływ, leczymy prosto i tak, że raz wyleczone nigdy się nie wróci.

Medycyna są wytrabane pod naszym dozorem dla każdego chorego z osobna i na jego szczególne choroby, bo my nie leczymy jak inni je dym lekarstwem wszystkich chorób, bo to jest niemożliwym.

Choroby męskie jak: sekretne choroby są naszą specjalnością, i tysiące ludzi, którzy z innych szpitali i z tych chorobach leżeli i już stracili nadzieję zupełnie po naszych lekach wrócili do zdrowia.

Przyjdźcie jedną 2 centową markę na odpowiedź.

Pisać możecie po polsku, angielsku lub niemiecku. Adresujcie

PEDICURA CO.,

31 N. Wright Str., Chicago, Ill.

Na odpowiedź należy przysłać 2-centową znaczkę pocztową. Kto nie przysłał, nie dostanie odpowiedzi.

Dla Bibliotek Polskich

W AMERYCE.

Pomimo że Rocznik 111 Tygodnika Powieściowo-Naukowego mamy na składzie tylko w małej ilości i pojedynczo sprzedaje się Rocznik trzeci za \$25.85 dla Bibliotek Polskich w Ameryce sprzedawcą będziemy cały komplet Tygodników, to jest: wszystkie ukończone (dwanaście) Tygodniki I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII w mocnej oprawie z złoconymi wyciskami i XIII rocznik skoro zostanie ukończony i tak samo oprawy zostaną dosłany, za 35 dolarów.

W. DYNIEWICZ.

Przewodnik adresowy

Miasta Chicago zawierający przeszło 200 stronnic nazwiska ulic i numery z mapą Chicago i całej okolicy powinien każdy mieć przy sobie, gdy przybywa do Chicago. Kosztuje 3 przesyłką pocztową 30 centów.

Przewodnik adresowy miasta New York i okolicy z mapą. 35c
Mapy każdego Stanu i Territory osobno: — Alabama, Alaska, Arizona, Arkansas, California, Colorado, Connecticut, Delaware, Florida, Georgia, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Maryland, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, North Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin, Wyoming. Każda po 30c.
Mapa na jednej stronie: Ameryka północna a na drugiej cały świat; po dwa dolary.

W. DYNIEWICZ,

532 Noble St. Chicago.

Pan Wawrzyniec Radomski, nasz podróżujący agent i kolektor, będzie w tych dniach kolektował w Grand Rapids, Lexington, Manistee, Saginaw, Bay City, Detroit, Wyandotte, Mich., następnie w Toledo, Lorain, Grafton, Cleveland, O., Erie, Pa., a później w innych stanach.

Posiada nasze zupełne zaufanie i ma prawo kolektować abonament za "Gazetę Polską", "Tygodnik P. N." i książki, kto temu zapłaci to tak dobrze jakby sam Redakcyi zapłacił.

Abonenci, którzy mają opłacić za "Gazetę Polską" idąc do pracy niechaj pozostawiają w domu pieniądze i upoważnią swoje żony do zapłaty abonamentu, a odbiorą swoją premię, jaką sobie wybiorą, przez pocztę, gdyż wieczorem po 6tej godzinie wnet zapadnie zmrok to mało tylko obejść można, a dzień cały się smaruje.

Upraszam także i ja szanownych abonentów "Gazety Polskiej" aby raczyli uwzględnić moją trudną pracę i do powyższego ogłoszenia się zastosowali.

W. RADOMSKI,

Agent i Kolektor.

Władysław Dyniewicz

Ażeby niemieckich pisarzy "Żywoty Świętych" wyrugować z Ameryki sprzedajemy

ŻYWOTY ŚWIĘTYCH PAŃSKICH

Ks. Piotra Skargi.

Napisane przez

POLAKA DLA POLAKÓW,

(Inne wydania (nie Skargi) są tłómaczone z niemieckich pisarzy.) Po cenach następujących:

Oprawne w półskórce ze złotymi tytułkami.	\$2.50
Oprawne cało w skórę ze złotymi tytułkami.	\$3.25
Oprawne cało w skórę, wyłaczane brzegi z złotymi tytułkami.	\$4.00
Drukowane na pergaminie, ozdobnie oprawne.	\$6.00

AUG. GROSS,

980-982 WELLS STREET,

CHICAGO, ILLINOIS

Telefon 3443.

Skład Fortepianów.

NAJLEPSZYCH FIRM,

— JAKO TO —

DECKER,
GABLER,
SCHUBERT,
GILBERT,
PEASE.

Także własnego wyrobu.

Sprzedajemy taniej jak w jakimkolwiek innym składzie.

Nowe Fortepiany od \$200.00 wyżej, także sprzedajemy Organy i Instrumenty muzyczne. Strojenia i reperacje fortepianów wykonujemy akuratelnie i po niskich cenach.

Kto umie pisać po angielsku lub niemiecku niechaj pisze w tych językach.

Najstosowniejsze na Podarunki
czyli Upominki,

Oprócz Książek do Nabożeństwa i Religijnych,
jest śliczne dzieło:

-Nasze Dzieje-

w ostatnich stu latach, z kilkunastu rycinami, napisane przez Stan. hr. Tarnowskiego,
drukowane z czerwoną obwódką w ozdobnej oprawie, z złoconymi brzegami i złoconymi wyciskami. Jest zawsze do nabycia po \$2.50 (dwa i pół dolara) w Księgarni Polskiej W. Dyniewicza, 532 Noble Street, Chicago, Illinois.

Amerykański "BULL-DOG" REWOLWER.

Kal. 32. "American Bull Dog", 5 strzałowy, ponikłowy, szybka podwójna akcja \$2.50

Kal. 38. Taki sam rewolwer 2.50

Od ceny powyższej abonenci mają prawo odciągnąć sobie \$1.00 premii a resztę \$1.50 przysłać wraz z prenumeratą. Razem "Gazeta" na rok i "American Bull Dog" \$3.50.

Wyśle się ekspresem.

Są lepsze rewolwery po \$5.00, 6.50, 7.50, 9.00 i 15.00. Od tych cen również się odciąga \$1.00 premii.

Pierwszy Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego w mocnej oprawie, sprzedaje się obecnie tylko za JEDNEGO DOLARA.

Pierwszy Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, obejmujący 882 stronicznie wyrażonego druku na pięknym papierze, ozdobiony 64 rycinami, w mocnej oprawie, który zawiera następujące powieści:

1. Oczarowana Góra.	8. Poczetki ludzkie.	wiele powiastek czy- sto polskich — lud- wych, obrazków hi- storycznych, baśni i wiele opisów rozma- itych treści naukowej.
2. Beziemienna.	9. Ono i wina.	(Powieści te w formie książek kieszonkowych przeszło \$80.)
3. Córka hetmańska.	10. Szynek i Handzia.	
4. Krawie siostry.	11. Pierwsza pucha — dru- gie łakomstwo.	
5. Obrazek z naszej zio- mi.	12. Bóg nie opuścił, kto się spuścił.	
6. Partycja stółka czyli zakład wygrany.	13. Szymon z Zawisła.	
7. Dwaj sąsiedzi.	14. Pisanek Wielkanocny;	

Przez kilka lat zbierałem najpiękniejsze powieści i polityczne artykuły a przed 12 laty rozpocząłem wydawnictwo "Tygodnika Powieściowo-Naukowego".

Posiadając do druku tak bogatą treść a osobliwie powieści "Beziemienna" z il-
lustracjami i obrazkami, które to samo dzieło sprowadziło z Europy
kosztowało 6 dolarów, drukowałem pierwszy rocznik czyli 882 numery w 12 tysięcy
egzemplarzy, a że wienca Polacy w Ameryce nie byli jeszcze tak liczni, za-
leżnie 6 tysięcy rozszedło się Pierwszego Rocznika Tyg. Pow.-Nauk.

Pozostałe kilka tysięcy egzemplarzy pierwszego rocznika w mocnej oprawie,
postanowiłem rozsprzedać niższej wartości papieru i oprawy, bo tylko za Jednego
Dolara.

Kto posiada ten pierwszy rocznik Tygodnika lub go już czytał, niech będzie
także oświadczającym, że Tygodnik ten jest naprawdę — lepij, że to piękne dzieło
z tytułu powieści i ożdobione 64 obrazkami rozchodzi się za bezcen pomiędzy
młymi ziomkami i żelaznymi miłośnikami.

Przyślijcie Jednego Dolara na Pierwszy Rocznik Tygodnika Pow.-Nauk.
może sam przysyłkę opłacić na Expressie, lub też dołączyć 40c. na opłacenie
przesyłki, a my wyślemy Expressem, jeżeli dotąd dochodzi, lub też pocztą.

W. DYNIEWICZ, 532 Noble Str., Chicago, Ill.

Polacy w Ameryce.

W spisie patentów naj-
nowszych znajduje się wy-
mieniony patent Polaka, Anto-
niego A. Żołądka, z Okla-
homa, O. T. Wynalazek p.
Żołądka stanowi przyrząd
w osi dla bicyklu, który
umożliwia zatrzymanie ko-
łowca w nowy sposób i to
bardzo szybko.

— W Milwaukee, Wis.,
Agnieszka Nowakowska, za-
mieszkała na rogu Smith ul.
i 4 ave., wyjechała z 13-
letnią Rozalią Sikorą powo-
zkiem swego męża na spacer,
gdy koń niespodziewanie się
przełaził i skoczył w bok,
a Rozalia wypadła i złamała
prawą nogę. Odesłano ją do
mieszkania jej rodziców pod
no. 985 przy 4 ave.

— Straszliwa śmierć zgi-
nął w Milwaukee, Wis., 9
letni Edward Paykowski, któ-
rego rodzice mieszkają pod
no. 755 przy Greenbush ul.
Bawili się z rówieśnikami nad
torem kolei Northwestern,
wbiegli na szynę i upadli gdy
ranżująca lokomotywa nad-
jeżdżała. Kola zmiatały mu
jedną nogę a drugą odcieły
powyżej kolana. Umarł krótko
potem w domu rodzicielskim.

— Leon Michalkiewicz
z Żerkowa w Poznańskim,
który od 7 lat pracował w
Nowym Yorku przy cencie,
umarł na "Wards Island."
Pogrzeb odbył się za sta-
nionymi braci Kurowskich po
żołobnym nabożeństwie w ko-
ściele św. Stanisława B. i M.

— Trzynastoletni Fran-
cisek Pułaski jadąc na bi-
cyklu po Franklin ave., w
Coney Island, N. Y., został
najechnięty przez wagon elek-
tryczny i zabity na miejscu.

— Marya Krotka utopiła
się razem ze swą małą có-
reczką w Newtown Creek
w pobliżu Brooklyn, N. Y.
Ciała dziecka znaleziono.

— W Pittsburgu areszto-
wano Tomasza Dobrowol-
skiego, którego brooklyńska
policja poszukiwała za skra-
dzenie Ewie Konieckiej 600
rubli w rosyjskich papierkach
i 20 w amerykańskiej mo-
necie; odstawiono go do
Brooklynu.

— W tych dniach został
aresztowany w Pittsburgu Ale-
ksander Lawiński pod oskar-
żeniem, że jest podejrzaną
osobą. Lawiński miał w po-
siedzeniu torbę pocztową, a
gdy go policjant zapytał o
wytlomaczenie, nie mógł dać
zadowalniającej odpowiedzi.
Przed sądem okazało się, że
jest zatrudnionym przez wy-
dawnictwo pewnego zaso-
pisma polskiego przy Penn
ave. i właśnie rozosił gazety.
Ponieważ nie umie po an-
ielsku, nie umiał się dosta-
tecznie wytłomaczyć. Pu-
szczono go na wolność.

— Józef Sosnowski, pie-
karz mieszkający w Ecoise
w pobliżu Detroit, Mich., po-
parzył się straszliwie wskutek
eksplozji gazoliny. Przez nie-
uwagę puścił za wiele gazo-
liny, a gdy następnie przy-
łożył płonącą zapalniczkę, gazo-
lina wybuchła i w okamgnie-
niu płomień ogarnął ubranie
Sosnowskiego. Wybiegł pło-
nący na dwór i począł się
tarzać w trawie. Przygasił
wprawdzie płomień, lecz

ciało, mianowicie twarz, ręce
i piersi, zostało poparzone
tak, iż zachodzi obawa o jego
życie.

— W Nanticoke, Pa., Sta-
nisław Obfalski został zabity
w kopalni Throop przez ober-
wanie się skały. Wydobyto go
żywym, lecz umarł w drodze
do szpitala.

— W Kingston, Pa., Jan
Salik pracujący w kopalni
Woodward, dostał się po-
między dwa wagony, które
mu zupełnie jedną nogę
zmiatały. Odejęto mu ją w
szpitalu w Scranton.

— W Alden, Pa., 23 letni
Antoni Adoński, zatrudniony
w kopalni Alden, został po-
kaleczony wskutek oberwania
się skały. Ze złamaną ręką
i wywichniętym kolanem od-
wieziono go do szpitala
w Wilkesbarre.

— W Milwaukee cztero-
letni Pius Dąbrowski, któ-
rego rodzice pod no. 802
przy iszej ave. mieszkają,
bawiąc się na podwórzu poza
mieszkaniami rodzicielskimi,
wpadł do tam się znajdującej
studni i utonął.

— W Buffalo ukończył
kurs prawa p. Fr. Burzyński
i uzyskał dyplom.

— Z Nanticoke, Pa., do-
noszą, że w kopalni Royal
przy 9 ul. Jan Brzoska, Brzo-
zowski i Machel nagroma-
dzone gaz napędzili zdjęciem
ze siebie ubranie, a później
zapalili zapalniczkę w "edyng'u"
— właśnie tam, dokąd gaz
został wyparty. Nastąpił wy-
buch, który w okropny spo-
sób owoch górników popa-
rzył. Nieszczęśliwych odes-
łano do szpitala.

— Z Kansas City, Mo.,
uciekł J. E. Wysocki, skar-
bnik przedmieścia Argentine,
spieniewierzywszy \$18,900.
Pozostawił żonę i dwoje dro-
bnych dzieci.

— W Shenandoah Pa., nie-
jaki Szymański pchnął nożem
Józefa Gaulles, zam. pod no.
416 przy E. Lloyd ul. Poszło
o wygraną \$600. Szymański
siedzi w kozie.

Francuska armata polna bez huku.

Francuska zdołała się na no-
wą szybko strzelającą armatę,
która, jak donoszą, przy wy-
strzale nie wydaje dymu ani
płomienia i zarazem nie wy-
daje huku. Oprócz tego mo-
żna strzelać co raz na minu-
tę a naboje, które mają 3 ca-
le średnicy, zawierają 250 po-
jedynczych kul.

Cudowna ta armata zaw-
dzięcza podobno swój począ-
tek wojnie hiszpańsko-amery-
kańskiej, podczas której w
walkach pod Santiago z je-
dnej strony dobrze się popi-
sywały armaty hiszpańskie na-
bite prochem bezdymnym a
z drugiej strony cudów pra-
wie dokazywały armaty krą-
żownika dynamitowego "Ve-
suvius", które żadnego pra-
wie huku nie dawały podczas
strzelania. "Kaszlący", jak się
Hiszpanie wyrażali. Bez po-
przedniej przestrogi padali z
nich naboje szerząc straszliwe
spustoszenie po fortach i oko-
pach, tak iż Hiszpanie bali
się bardziej, niż wszyst-
kich innych armat eskadry
blokującej, razem je wzięszy.

Francuzi oficerowie arty-
lerii, którzy towarzyszyli ar-

mi amerykańskiej podczas
kampanii donieśli o swych
spostrzeżeniach pod wzglę-
dem dwóch tych rodzajów ar-
mat do francuskiego ministe-
ryum wojny a francuzi wy-
nalazca pułkownik Guilbert
Humbert, który już poprze-
dnio wynalazł armatę bezhu-
czną, poprawił takową według
spostrzeżeń owych oficerów i
nowa armata została przez
rząd francuzi przyjęta. Zre-
szą da się przypisać do nisz-
czenia huku przypisać do by-
le jakiej starej armaty i przez
kombinację takową z szybko
strzelającą armatą francuz-
kiej artylerii polnej powstało
narzędzie wojenne, które do-
tychczas można uważać za
najskuteczniejsze i najdosko-
nalsze na świecie.

Przyrząd do zapobieżenia
wydawania płomienia i huku
przysłał się bardzo po-
jedynczym. Składa się z ru-
ry, którą się przysrubowuje
przy końcu lufy. Jedynym
ruchomym przyrządem przy
niej jest wentyl z kłapą. Gdy
się strzela z armaty i nabój
opuszcza lufę, zamykają gaz
dążące na zewnątrz owy wen-
tyl, tak iż nie mogą ucho-
dzić. Znajdują jednakże wy-
chód w dwóch małych kana-
łach w wyższej części przy-
rządu umieszczonego przy
końcu lufy. Uchodzą z tych
kanałów z taką siłą, że two-
rzy się parcie w tył, które
znosi parcie w tył spowodow-
wane przez strzał. Płomień
wybucha w wnętrzu tych ka-
nałów tak iż go nie można
wznieść na zewnątrz.

Pułkownik Guilbert Hum-
bert, stary były oficer, który
brał udział w niemiecko-fran-
cuzkiej wojnie, nie miał zrazu
szczęścia ze swoją armatą u
swojego rządu, lecz robił pró-
by na własną rękę i wpraw-
dzie nasamprzód z półtora
calową armatą Hotchkiss'a.

Wynik był zadowalającym,
gdyż nikt nie widziało
płomienia, lecz nawet huk był
tak znikomy, iż słyszano tyl-
ko nieznaczne syczenie, gdy
gazy uchodziły z kanałów.
Gdy potem podczas wojny
hiszpańsko-amerykańskiej po-
znano korzyści bezdymnych
szybko strzelających armat,
uznano wartość wynalazku
Humberta. Podobny przyrząd
można umieścić przy lufach
karabinów, w zmniejszonym
kształcie naturalnie, lecz w
tym przypadku zostaje wen-
tyl zastąpiony przez małą ku-
lę, która zamyka otwór strzel-
ny, lecz przy strzeleniu po-
staje podniesiona przez ucho-
dzące gazy. Praktyczne pró-
by z nową armatą polną bez
huku robiono podczas ostat-
nich manewrów w Chalons.

Materyja eksplozywną używa-
ją w strzałach, która rozpę-
dza kulę w naboju się rozla-
tującym, jest melinit. Jak już
powiedzieliśmy może armata
wystrzelić w każdej minucie
5000 kul, gdyż każdy nabój
zawiera ich 250.

ALLEGHENY, 29 maja, 1899.

Przejeżdżając w interesach han-
dlowych przez Pennsylvanię za-
trzymałem się przez dłuższy czas
w Pittsburgu, przezwany bardzo
słusznie żelaznym miastem (Iron
city), z powodu wielkiej ilości o-
gromnych fabryk wyrobów z stali
i żelaza. Nie zatrzymałem się bli-
żej nad opisem tego amerykańskie-
go "Manchester" wyglądającego
raczej na mitologizację kufu-
rową "Wulkan", niż na nowoczesne
miasto zachodniej półkuli; miasta,
w którym mieszkał jego polityka-
r, którego ton kurzu węglo-
wego i dymu, a okopane gmachy
ponury sprawiają widok, — opiszę
w krótkości przebieg narodow-
patriotycznego obchodu, jakiego
wzięli w tym dniu 28 Ma-
ja br.

Obchód ten urządzony został sta-
niam towarzystw polskich z Pitts-
burga i okolicy, należących do po-
tężnej organizacji Związku Naró-
dowego Polskiego na pamięć
Konstytucji 3go Maja; a za uchwa-
łą poszczególnych komitetów wy-
znaczono niedzielę 28 maja do ob-
chodu tej pamiętki. Miejsce ob-
chodu obrano Braddock, małe mi-
asteczko stanowiące niejako przed-
mieście Pittsburga. W uroczystości
tej wzięli udział następujące to-
warzystwa: Krakusi z Braddock,
Promieniści, \$go Kazimierza, \$go
Stan. Kostki, Białego Orła i So-
kół z Pittsburga; i cała liczna
Polonia z sąsiedniego miasta Mc
Keesport pod dowództwem dzie-
łowego wiarusa, a tamtejszego ple-
bana Ks. Górzyskiego. Oprócz te-
go kapłana, żaden inny polski
ksiądz ani z Pittsburga ani z oko-

licy na obchodzie tym się nie po-
kazał.

Wedle ułożonego programu Po-
lacy z Braddock zebrał się zaraz
z południa przed szkołą polską
oczekując tamże na przyjazd Polo-
ni z McKeesport.

Po złączeniu się z McKeesport-
czanami i po przybyciu Polaków z
Pittsburga rozpoczęli się pochody po
szerokich ulicach miasteczka pod
dowództwem obranych w tym celu
marszałków. Pochód ten przedsta-
wiał imponujące wrażenie. Ocho-
tów towarzyszyli w świętych stro-
jach z odznakami na piersi; dziel-
nie Krakusi na dziesiątkach ko-
niach; Sokół i Sokolice w soko-
liach mundurach; starsi obywateli i
księżdz Górzyski w powozach, ma-
szynowali przy odgłosie 40h muzy-
cznych kapeli przez całe miasto
wszyscy i wzdłuż aż pod halę Turn-
verein (jeżeli się nie mylę). Do te-
go dodać należy wspaniałe przyoz-
dobione domy niektórych obywateli
polskich w Braddocku w emble-
mata narodowe i amerykańskie; z
wywieśnionymi portretami Kościu-
szki, Pułaskiego i Jerzego Wash-
ingtona, ogólny podniosły nastrój
umysłów, przesylną pogodę ma-
jącą a czytelnicy mogą sobie sami
wymalować wspaniałość tego uro-
czystego pochodu.

Druga część obchodu odbyła w
wyżej wymienionej hali zastępuje
jednak na obszernej wzmiankę.
Rozpoczęła się odpiewaniem przez
ogół naszej tułaczkiej kantaty "Boże
o Polskę;" a następnie pod umie-
jętną reżyserią dra. Sadowskiego
z Pittsburga przechodziła z nume-
ru na numer wedle ułożonego pro-
gramu. I były tam piękne mo-
numenty tego obchodu, o Konsty-
tucji 3go Maja; o celach Związku
Narod., były piękne do rzewności
pobudzające śpiewy małych dzie-
ciaków, to znów wzniosłe dekla-
macje Sokółek, i "Jast but not
least" jednoaktowa sztuka drama-
tyczna "Patryoci," w której jakkol-
wiek tylko dwie osoby biorą udział,
znalezli widzowie do patryotyzmu
pobudzające akcje, a aktorowie
znakomite pole do popisu (z które-
go zadania wywiązali się znakomi-
cie). Nie będę wymawiał nazwisk
tych panów lub pań, którzy wy-
głaszali mowy i deklamacje bo nie
zapamiętałem wszystkich nazwisk;
ale za to powtórzę parę zwrotów z
mowy oziębionego księdza Górzys-
kiego.

"Przykro mi, mówił ten kapłan,
że tylko sam jeden z księży widzę
się w tem tu uroczystym zebraniu.
Jako syn ludu czuję zarówno z
tym ludem, z którego wyśzedłem;
a miłując moich braci, obowiąz-
kiem moim jest podwojnym jako
kapłana i jako Polaka brać udział
we wszystkich, co rodacy moi z
poczucia patryotyzmu urządzają;
w czem dla rozwoju idei narodo-
wych pracuję. Kto kocha ojczyznę
— ten kocha przez to i Pana Boga.
Od początku mego pobytu w
McKeesport należałem do Związku
Nar. i należał będę, bo uważam
organizację tę za najwięcej patry-
otyczną i do poświęceń zdolną. Cho-
dzi Związek Narodowy przyjmuję
do swego grona także i niekatolików
nie widzę w tem nie niesto-
sownego; bo wszystkie dzieci tej
samej ojczyzny dla niej pracować
powinny, bez względu na różnicę
wyznań, stopni i majątku. Nie mam
nie wspólnego z niekatolikami
w kościele, kiedy funkcje kapłańskie
spełniam, ale po za kościołem po-
daje mu rękę, jeżeli jest Polakiem
mówię mu "jak się masz bracie."
Ci księża, którzy przeziw Związkow-
ych występują z jakichkolwiek
powodów, nie są w rzeczywistości
dobrymi Polakami, — bo zadaniam
kapłana-polaka jest godzić i łą-
czyć, a nie rozdawać. Się!"

Czyż potrzeba komentarzy do tej
mowy, którą tylko w streszczeniu
podałem; zdaje mi się że każdy
konkluzję sam wyciągnąć może; —
a ja zakończam moją w pospiechu
pisaną korespondencję okrzykiem:
Niech żyje Związek; niech żyją
dzielni patryoci i tacy zaccni kapłani,
jak ten o którym pisałem.

L. F. Warner.

Drobna ale ważna o-
koliczność. Jakób ska-
rzył się przed sąsiadem, że żona
zabiła znowu garnkę. Sąsiad perwa-
dzał mu, że to rzecz zwykła zda-
rzać się w każdej chatupie. Jak-
ób objaśnia go, że żona garnkę
ów szluka na jego głowie....

Pomyłka gazet. O-
głoszono w gazecie, że panna B.
ma 20 lat i 40 tys. majątku. Zgło-
sił się wielu kandydatów. Stepek
był szczęśliwym wybranym. Gdy
przejechał na ślub, przejechał się
za panna ma 40 lat, a majątku 30
tysięcy. Pobłamał gazeta, ale
Stepek machnął ręką mówiąc: nie
żenię się z latami, ale z dukatami!

W kioia tyle natłoku na-
czynia na służbie, ile wynosi jej
pensja miesieczna. Na pierwszego
pani obliczywszy ją, mówi że nie
nie dostanie. Wikoła podumawszy
mówi: "Nie ma innej rady, tylko
pani musi mi pensję podwoić, wte-
dy będzie coś dla mnie i coś dla
pani na odroczenie."

Jest sposób. Krawiec
skarży się przed szewcem na swe
dziwne nogi, że pierw drze zawsze
wierzchnie przyszywy, aniżeli podsz-
wy. Cóżby na to zrobić? Szewc o-
dpowiada: "Jest sposób taki; dam ci podsz-
wy na wierzch, a przyszywy pod
spód, wtedy zedrziesz je równocze-
śnie."

Mój panie,

tydzień temu wzięłem od pana buty,
a już się krzywię...
Jakże mają się nie krzywić,
jeżeli nie zapłacone.

Polski naród.

Gdzie się uskarżym, jeżeli nie u
Ciebie,
Mój moony Boże, co mieszkasz w
niebie?
Gdy nas już wrogi na wszelkie
strony,
Porozdzielają, jakby gawrony.

Kiedy na polu konia zobaczę
Nietylko go pożą, lecz jeszcze
kroczę.
Jeden katuje, drugi się śmieje.

Moskal w kajdany mych braci kuje
I Prusak także nie nie folguje;
Austryak także im dopomaga
A Polak sobą wcale nie włada.

Gdzie się uskarży ten lud zgwa-
cony,
Gdy go mordują na wszystkie
strony?

Co wrogi chcą do wyrabiają,
Mowy i wiary nam zabraniają.

Lecz choćby i wrogi ścieli nam
głowy,
To nam nie odbiorą wiary i imowy;
Gdy stracisz wiarę, stracisz i Boga,
Cóż poczniesz wtedy ojczyzna droga?

Ale niestety, co dziś się dzieje?
Polak z Polaka teraz się śmieje;
Jeżeli w biedzie rodaka widzi,
Zamiast mu pomóc, to z niego
szdyli.

I takich teraz jest bardzo wiele,
Co nie pomyśli i o kościele.
Ciesz się bracie że jesteś Polakiem,
A nie schodź się z człowiekiem ta-
kim.

Co się mowa polską brzydzi,
Co z bliźniego tylko szdyli,
Bo u niego Polak za nic,
W myśli mu angielski taniec.
Tańczę bracie, lecz patrz konica
Co ci przyjdzie z twego tańca.

Walawender.

Najpożyteczniejszą ksią-
żką dla każdego Polaka w
Ameryce jest POŚREDNIK
POLSKO-ANGIELSKI,
książka dla łatwego nau-
czenia się po angielsku, z
opisaniem każdego wyrazu
jak się ma wymawiać. Wy-
pracował W. Dyniewicz,
poprawione i znacznie po-
większone a mianowicie
dodane są rozmowy i różne
listy w polskim i angi-
elskim języku. Cena 65c.

Ollendorffa
TEOROTYCZNO-PRAKTYCZNA
METODA

naczenia się czytać, pisać i mówić po
angielsku w sześciu miesiącach
z oryginalnej edycji przełożona i do użytku
Polaków zaadaptowana.

Gramatyka. (Tom I) Klucz. (Tom II)
czyli tłumaczenia zadań, listów, anegdot opisów
i powieści w gramatyce zawartych.

Tom I zawiera 404 stron, a Tom II
obejmuje 128 stronic.

Cena \$2.00

Aleksandra Chodźki dokładny

SŁOWNIK
POLSKO-ANGIELSKI
I ANGIELSKO-POLSKI,

zestawiony z najlepszych źródeł krajowych i ob-
cych; a mianowicie, ze słowników polskich:
Lindego, Mrongoviusa i Hoplewskiego;
z angielskich:
Johnsona, Webster, Walkera, Fleming-Tibbisa
i innych.

Został wydrukowany w drukarni "Ga-
zety Polskiej."

"Dzielo to jest w dobrej, mocnej oprawie
złocem i tytulikiem; zawierając 994 stronic
wysokiego druku na dobrym papierze.

Kosztuje tylko 4 dolary.

Dzielo to jest potrzebne każdemu Polakowi
w Ameryce, który tu obrat sobie ten kraj za
drugą Ojczyznę. Językiem urzędowym i bież-
ącym w Ameryce jest język Angielski i bez
znajomości tego języka nie można tu prowadzić
żadnego interesu ani załatwić posad, w urzę-
dach, biurach itd. Tu w Ameryce oprócz ojczy-
stego języka i angielskiego znajomość innych
języków jest zupełnie niepotrzebna. Kto opano-
wał język, umie po angielsku, wszędzie w
całej drugiej Ameryce rozmówi się i interes od-
powi. Kto umie po angielsku, chociaż nie pła-
ni, łatwo znajdzie pracę, posadę i łatwo wy-
brani być może na jaki urząd. W handlach
bez języka angielskiego i najbardziej wykształ-
cony człowiek pozostaje w tyle i zatem w wła-
stym interesie każdego tu mieszkającego Polaka
jest tak przystąpić do najuboższych i najuboż-
szych może być kupić.

Jak również dzielo to jest wielce użyteczne
dla biznesistów nie umiających po polsku a ma-
jących interesy w Polskai. Gdy kto zdaje ku-
pić jak artykuły a nie umie po angielsku mówić,
nie może po polsku a bynajmniej po polsku
rozumieć czego żąda.

Przyślijcie po 4 dolary a wyślemy każdemu
i przesyłkę samą opłatą.
Ważcie siemię i sięga
WŁADYSŁAW DYNIEWICZ.

Alex. Chodźko's Complete
DICTIONARY

English-Polish and Polish-English
Is a very advantageous work for every Business-
man who has business with Poles. Containing
994 pages in hard binding. Price only \$4.00.
Address: W. Dyniewicz, Publisher,
582 Noble Str., Chicago, Ill.

KLUCZ DO ZDROWIA.

Wzmocnia ciało,
Czysta krew,
Wybudowuje
system.

Nie jest
lekarstwem
aptekarskim.
Tylko specyjni
agenci lokalni sprze-
dają takowe. Po szcze-
góły udajcie się do - - -

DR. PIOTRA GOMOZO.

Dr. Peter Fahrney, 112-114 S. Hoyne Ave., Chicago.

K. B. CZARNECKI. F. W. KORALESKI.

Barnicki i Koralewski

ADWOKACI.

Pokój 305-310, Unity Bld.—79 Dearborn Street. 602 Noble Street.
Wieczorem—574; Dickson Street. CHICAGO, ILL.

Zdrowie jest majątkiem

Obecnie nadszedł czas do
oczyszczenia waszej krwi.

Czy macie nieczystą krew?
Czy macie skrofulę?
Czy wasza waga jest odzwyczajona?
Czy jesteście ociężałymi?
Czy macie cięży na głowie?
Jeżeli tak, używajcie

Dr. Bonker's Sarsaparilla.

Dla każdego i wszystkich chorób powstających z
NIECZYSTYCH KRWI. Cena \$1.00.

Czy macie uczucie zmęczenia?
Czy nie macie amblyi?
Czy jesteście nerwowymi?
Czy macie trudność trawienia?
Czy nie macie apetytu?
Jeżeli tak, to używajcie

Dr. Bonker's Stomach Bitters.

Bogactwa krwi,
Wzmocnienia nerwów
i polepszającą trawność
i nadającą sprężystość całemu systemowi!
Cena \$1.00.

Te dwie przepisywane preparacje
posyłamy do jakiegokolwiek części
Stanów Zjednoczonych po odebraniu
ceny.

Przysyłajcie wszystkie pieniądze
w rejestrowanych listach lub przez
Money Order. Adresujcie

JOHN H. XELOWSKI,
709 MILWAUKEE AVE., CHICAGO.

Dr. C. B. Ham

LECZY NIECZYŻY, KOBIET I DZIECI.

Jeżeli doktorzy nie mogli rozpoznać twój choro-
by, lub nie mogli ci pomóc, to napisz zaraz do
Doktora Ham'a, a on ci udzieli rady darmo. Gdyby
doktor uznał chorobę za nieuleczalną, to pisać
nie potrzebujesz, lecz ty sam. Dr. Ham
jest uczynliwym i odpowiedzialnym, a chorzy opie-
kują się z taką pieczołowitością, jak odcie swoje
dzieci. Ludzie, którzy naprzemiennie byli dzie-
łymi doktorów, którzy przeszedli po kilkna-
ście lat w szpitalach, którzy w szpitalach spo-
sób zostali ułeczeni przez Dr. Ham'a. Nie mów
my tego z żądzą, lecz tylko szczerze, bo może się
stać, że ktoś, kto nie wie, że Dr. Ham'a nie może
nie uleczyć. Pisz zaraz do Doktora Ham'a
Medycyn. Doktora Ham'a nie można dostać w za-
danej aptece, ani groserni, ani apteki, ani też od
pedeów. Kto chce być pewnym, że dostaje czytel-
i zdrowe lekarstwo, to musi po takowy list pro-
sto do Dr. Ham'a. Bateria medycyny kosztuje ty-
ko \$1.00, a za list \$0.50. Pisz po medycynę
swoją, lub prosząc pocztową, bankową lub expre-
sową. Jedyną i prawdziwą listę leczy wysłany
dwrotną pocztą. Przyślij markę pocztową na od-
powiedź. Adres taki:

DR. C. B. HAM,
708-709 National Union Building,
Toledo, Ohio.

W. SŁOMINSKA,
679 MILWAUKEE AV.,
CHICAGO, ILL.
Poleca swą trzydziestoletnią prawną rozmaty przybyłorod-
nielnych, jakoteż i dla Sza. To-
warzystw jako to: Chorągwie ko-
ścielne, Standardy narodowe ar-
tystyczne haftowane złotem i jed-
wabem, różnego gatunku szarfy, Od-
znaki i Berla marszałkowskie. Pra-
sownia moja znana jest w całej
Ameryce z pierwszorzędnej, ele-
gantycznej i sumiennej roboty. Ceny
zawsze najniższe.

POSZUKIWANIA.

Dobry zecer, który
by zarazem mógł być
w drukarni forema-
n'em, dostanie zatrud-
nienie w drukarni
"Gazety Polskiej", 532
Noble Str., Chicago.

W ważnym interesie poszukuje krewi Pawła
Belbota, pochodzącego z gubernii Suwalskiej.
Jest krakowem i ma mieszkać w Baltimore. Zgło-
sić się do: Paweł Weronko,
Wilkesbarre, Pa.

Poszukuje się panny Emilii Kamiełki, która
przybyła do Ameryki 5 czy 6 miesięcy temu. Po-
chodzi z gub. Suwalskiej, pow. Augustowskiego,
parafii Bergatowskiej, wsi Jędrki. Ma przeby-
wać w stanie Michigan. Ktoś o niej wie, niech
lub ona sama, niech się zgłosi do:
John Keller, Plymouth, Pa.

Poszukuje moich rodzonych braci Józefa i Ju-
liana Kozłowskich. Są rodem z Salna od Polskie-
go Koronowa, pow. Bydgoszcz, w. R. E. Pozn.
Teofil Kozłowski,
Anderson, Grimes Co., Texas.

Poszukuje moich braci Daniela i Jana Koptek
pochodzących z gub. Łomżyńskiej, pow. Kolno, gminy
Czerwona, wsi Czerwona. Ktoś o nich wie, niech
lub oni sami niech mi dać znać pod adresem
Józef Koptek,
Glencove, Long Island, N. Y.

Poszukuje Józefa Maleckiego i Ignacia Ma-
łuszki, pochodzących z Galicji. Blisko 8 lat temu
wyjechali z kraju. Mają przebywać w Chicago i
mają być członkami Związku Polaków w Ameryce.
Wiedzieli lub oni sami, niech mi doniosą
Aleksander Malecki,
120 N. Stanley Str., New Britain, Conn.

Poszukuje za żonę statecznej panny lub wd-
wy, która miała kilka set dolarów. Posiada
własną farmę—100 akrów ziemi z budynkami,
konie, krowy, wozny i wszystkie narzędzia gospo-
darstwa. Jestem kawalerem. Szanowne refleksje
co do stanu małżeńskiego proszę pisać do mnie
z załączeniem fotografii pod adresem:
I. Molezyk,
22-24 Bethany, Conn.

Poszukuję mego kolegi Stanisława Górnika. Po-
chodzi z wsi Górniki pow. Krosno, Galicji. Prze-
bywał w Ameryce już od 6 lat. Poszukuję
także Jana Styja, pochodzącego z tej samej
miejscowości. Ktoś zna miejsce ich pobytu,
lub oni sami, niech się zgłoszą pod adresem:
387 Archer str., Nictown, Philadelphia, Pa.

Młody kawaler chce zapoznać się z młodą i
piękną panną w Chicago od 15 do 20 maj.
Panna, która sobie życzy dobrego kole-
gi, za upodobaniem i mego, niech napisze kilka słów
do mnie pod ujętym podaniem adresu, a w in-
nym czasie mnie odwiedzić lub otrzymać moją fo-
tografię.
I. C. P. R. 1934,
Gen. Delivery, Chicago, Ill.

Poszukuję panny Józefy Rad-
nieckiej, która dwa lata temu prze-
bywała z rodzicami w Minnesocie,
skąd wyjechała do Chicago i ma
pozostawać w Chicago. Ktoś zna
miejscę jej pobytu lub ona sama
niech się zgłosi pod adresem:
A. W. Emmelaw, King Co., Wash.

Poszukuję Jana Patkę i Stani-
sława Guzika. Ktoś zna dokła-
dny i ich adres lub oni sami niech
się zgłoszą pod adresem:
Walenty Patka,
8-22 str., Pittsburg, Pa.

Poszukuję Józefa Laba i jego
żonę pochodzących z Galicji, wsi
Chlebna, pow. Krosno, który przed
rokiem przebywali w Shenandoah
Schuykill Co., Pa., pod no. 411
przy Lloyd i Franciszka Kosibę,
pochodzącego z Warszawy, pow. Jasio.
Antoni Laba, 119 Cabot str., rear,
Lowell, Mass.

Poszukuję mego szwagra Anto-
niego Wegnera, który pochodzi z
Prus ze wsi Zmiesław. Od piętna-
stu lat ma przebywać w Chicago.
Ktoś z Rodaków zna dokładny
jego adres lub on sam, niech mi
doniesie.
Paweł Smikowski,
1719-4 str., N. E., Minneapolis,
Minn. (23-27)

Poszukuję syna mego, Jana Ba-
chleda, który dwa lata temu prze-
bywał w Oliver Post. Liczy lat 20.
Ktoś mi przysłał od Nowego Ro-
ku "Gazetę Polską". Liczę, że to
mój syn czyni, lecz nie mam do-
kładnego adresu do niego.
Jan Bachleda,
O. P. Tylicz, Galicya.

Poszukuję mego brata, Jana
Czerniewskiego, pochodzącego z
gubernii Kowieńskiej, który po
Nowym Roku wyjechał do Ame-
ryki, lecz dotychczas żadnego zna-
ku życia po sobie nie dał.
Leon Czerniewski,
Lehigh, Barron Co., Wis.

Konsul austriacki poszukuje Jo-
zefa Bartnika, pochodzącego z Ja-
szyna, pow. Pilno, Galicya. Zgło-
sić się do Red. Gaz. Polskiej.

Potrzeba 75 niewiast lub dzie-
wcząt dorosłych do zbierania, obie-
rania i czyszczenia buraków cukro-
wych. Po bliższe szczegóły i wa-
runki zgłosić się do: "Niedziela",
Polish Seminary, cor. St. Aubin
& Garfield Ave's., Detroit, Mich.

Potrzeba 150 mężczyzn samo-
tych lub z rodzinami do obrobie-
nia i żniwnia ziemi zisniana owi-
ćki cukrowa. Płata dobra, \$15 od
akra. Robota starczy na całe lato i
jesień. Bliższych szczegółów i wa-
runków udzieli administracja: "Nie-
dziela", Polish Seminary, cor. St.
Aubin & Garfield Aves., Detroit,
Mich.

Silni mężczyźni przewieźć
na niemieckich okrętach po-
spiesznych do Hamburga lub
Bremen za swoją pracę. Zgło-
sić się pod
130 River Str., Hoboken, N. J.
July 27

PRZESZŁO 25 LAT
na
REUMATYZM.
NEURALGIE i podobne choroby,
wyrabiany na podstawie ścisłych
NIEMIECKICH
PRAW MEDYCZNYCH
sławny Dr. RICHTER
„KOTWICZNY”
PAIN EXPELLER.
NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy ty-
ko ma „KOTWICZNY” za marką ochronną
F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York
31 MEDALI ZŁOTYCH i innych
13 All. Własne fabryki szkieł.
25 cent. 150 cent. Uznaje go i polica.
Jana (sławnej) lekarze, właśc.
cielo składowo aptecznych,
dichowni inne znako-
mito osoby.
F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St.,
DR. RICHTER
KOTWICZNY STOMAKAL, najlepszym środ-
kiem na koliki niestrawności, choroby żołądka.

CHICAGO

— Antoni Radetzki,
starzec liczący lat 70, został
w wtorek aresztowany i u-
mieszczony w stacyi przy
Halsted ulicy. Jego o dziesięć
lat starsza żona oskarżyła go,
że się brutalnie z nią obcho-
dził.

— "Chicago Record" i
"Chicago Daily News" otwo-
rzyły polską i czeską filię,
które mają dostarczać wiado-
mości o Polakach i w ogóle
o Słowianach-owym pismom.
Filia polska znajduje się w
aptece przy Division ulicy i
Milwaukee avenue i po-
zostaje pod zarządem p. An-
toniego Czarneckiego. W
dzielnicy czeskiej zarządza fi-
lią p. F. P. Danisch obzna-
ny dokładnie z czeskimi sto-
sunkami.

"Record" i "Daily News"
należą do najbardziej przed-
sięwziętych z tutejszych pism
angielskich i chwali im się,
że starają się wywieść o
wypadkach nas dotyczących
w samym środku polskiej
dzielnicy północno zachodniej
miasta i to przez ludzi, kto-
rzy znają nasz język i nasze
stosunki. Przynajmniej w pi-
smach owych nie będziemy
odtąd znajdowali przekręcań
nazwisk i nawet i faktów, co
się często wydarzało, gdy re-
porterzy angielscy podawali
sprawozdanie o faktach nas
dotyczących. Tuszmy sobie,
że filie owych czasopism będą
miały sposobność podawać o
nas tylko dobre rzeczy, bo
wypadki i sprawy przynoszą
ce ujmę naszej sławie, nie
bardzo nas podnoszą w opi-
nii Amerykanów.

— W przedmieściu Des-
plaines zderzył się w środę
wieczorem pociąg ekspresowy
z St. Paul z lokomotywą.
Nieznany negier został zabity,
a maszynista pociągu ekspre-
sowego i palacz lokomotywy i
niejaki Wm. H. Davis,
kelner w wagonie buletowym
pociągu zostali niebezpiecznie
pokożeni.

— W Springfield, Illi-
nois, zostało inkorporowane
"Tow. Króla Jana Sobieskie-
go" pod opieką św. Michała
Archanioła, w Chicago." za
wnioskiem Franciszka Wie-
czorka, Jana Kościelnika,
Wojciecha Gaweł i Marcina
Kamieńskiego.

— Inkorporowaniem zo-
stało także "Towarzystwo Po-
życzkowe i Budownicze Króla
Jana III Sobieskiego," Chi-
cago za wnioskiem Józefa
Pluszyńskiego, Mich. Swion-
kowskiego i Jakóba Brod-
nickiego.

— Na udar słońca padł
w środę po południu 30 letni
Ignacy Mikow zatrudniony u
"National Malleable Iron Co.,"
róg Rockwell i 26 ulicy. Od-
wieziono go do szpitala po-
wiatowego.

— W czwartek znalazło
w Chicago gwałtowną śmierć
pięciu ludzi, a dwóch innych
usiłowało popełnić samobój-
stwo, co im się jednakże nie
udało. Z pierwszych pięciu
Reginald Hynes skoczył z
yachtu, w którym z kilku to-
warzyszami przedsięwziął wy-
cieczkę do jeziora Michigan i
utonął; Tomasz C. Wells,
chłodobnik bytła z Lovin-
ton, Ill., został znaleziony nie-
żywym w swym pokoju w
hotelu Hayes — zadusił go
gaz; Charles Arnold z pod
no. 424 przy West Belmont
ave. zastrzelił się dla kłopo-

tów finansowych; Jan Tufel,
rybak, utopił się w jeziorze
Calumet; Walter Anderson,
robotnik zamieszkały pod no.
1591 przy Humboldt ulicy,
zastrzelił się ponieważ cierpiał
na reumatyzm. James Doyle,
więzień w stacyi politycznej
przy Logan square poderzwał
sobie gardło zastrzoną że-
lazną obręczą od beczki,
prawdopodobnie umrze; Wil-
liam Bene dla braku pracy
poderzwał sobie gardło i prze-
ciął żyły u rąk za pomocą
zwyčajnego noża w przed-
mieściu Clyde.

— Sędzia Tuthill wy-
dał w czwartek "Injunction",
na mocy której nie wolno już
dłużej Teodorowi A. Mor-
gensternowi poświęcać się za-
wodowi adwokata. Okazało
się bowiem (jak już kilka ty-
godni temu donieśliśmy) że
Morgenstern posiadał pozwo-
lenie do praktykowania pra-
wa ze stanu Ohio, lecz poz-
wolenstwo to było wystawio-
ne na nazwisko William F.
Kondelka. Morgenstern wy-
skrobał nazwisko Kondelka i
umieścił swoje w jego miej-
scu na dokumencie. O spra-
wie tej dowiedziało się sto-
warzyszenie adwokatów —
Bar Association — i postara-
ło się o usunięcie Morgen-
sterna z listy prawnych ad-
wokatów.

— Akcyonariusze kom-
panii tramwajowych w dziel-
nicy północnej i zachodniej
postanowili w piątek wydzie-
lić ich linie tak zwanej
"Union Traction Co.," która
się zobowiązała płacić wszyst-
kim akcyonariuszom North
Chicago kompanii 12 a West
Chicago kompanii tramwajo-
wej 6 procent dywidendy, czy
linie będą miały wystar-
czający dochód lub też nie.

— W straszny sposób
odebrała sobie w piątek nad
wieczorem życie 18 Jessie
Edinger, której rodzice pod
no. 2430 przy N. Paulina ul.
mieszkają. Na Addison ul.
rzuciła się pod koła nadcho-
dzącego pociągu Chicago,
Milwaukee & St. Paul kolei.
Głowa jej została zmiażdżona
a lewa ręka odcięta prawie
od kadłuba. Ciało zawiezio-
no do trumplarni pod no. 838
przy Belmont ave.

Nieszczęsna cierpiała na zu-
pełne zdenerwowanie wywo-
lane skutkiem nadmiernego
poświęcenia się studiom. Cza-
sami miała napady obłąkania
i była już przez niejaki czas
w zakładzie dla obłąkanych
w Kankakee.

— Na pociąg specyjal-
nym wyjechała w piątek z
Chicago do San Francisco
kompania E z 7 pułku pie-
choty, która się ma udać do
Alaski. W San Francisco o-
trzyma kompania wszystko,
co potrzeba dla służby w po-
dobnych okolicach. Dnia
15 lipca kompania wsiądzie
na okręt, aby się udać do
Skaguay w Alasce.

— "Injunction" przeciw
Teodorowi A. Morgenstern
z pod no. 92 przy LaSalle
ul. została w piątek cofnięta
przez "Bar Association",
Morgenstern obiecał, że
nie będzie już praktykował
prawa.

— Antoni Zindt, sa-
loonista, który w tych dniach
został przez "jury" uznany
był winnym zabójstwa, zo-
stał w sobotę przez sędziego
Stein skazany na pięć lat
więzienia. Zindt zastrzelił nie
tak dawno temu w swej pi-
wiarni przy 37 ul. niejkiego
J. Doherty.

— Przeciwnik Michała-
wi Emilowi Rollinger, oska-
rzonemu o żonobójstwo, zo-
stał wytoczony drugi proces.
W pierwszym procesie, który
się zakończył w sobotę "ju-
ry" nie mogła się zgodzić co
do winy lub niewinności Rol-
lintera.

— "Jury" koronerska
uznała w sobotę, że policy-
ant Jan B. Bagiński jest win-
nym śmierci Włocha Baggio
Leo. Bagiński znajduje się
w więzieniu.

— Na udar słońca padł
w sobotę w swem mieszka-
niu pod no. 161 North Des-
plaines ul. Michał Sonkeński.
Ambulans odwieził go do

szpitala powiatowego.

— W niedzielę po po-
łudniu, o godzinie 2, ciepło-
mierz wskazywał w Chicago
90 stopni nad zerem; czterech
ludzi padło wskutek upału.

— Uorganizowaniem zo-
stało Towarzystwo Bratniej
Pomocy św. Wawrzyńca, w mło-
ścennika, Chicago, za wni-
oskiem Adama Stankiewicza,
Karola Pawelko i Wincente-
go Lipińskiego.

— W poniedziałek przed
południem utonął w półno-
cnej odnodze rzeki podczas
kapania 17-letni Franciszek
Buczkowski. Policja znalazła
ciao po dwugodzinnem szu-
kaniu i przeprowadziła je do
mieszkania rodziców chłopca
pod no. 1028 przy Winche-
ster ave.

— W szpitalu powiatowym
umarł w poniedziałek
wieczorem Michał Łokuska z
pod no. 140 przy Desplaines
ul., który w sobotę padł na
ulicy wskutek upału. Tamże
umarł z tejże samej przyczy-
ny Hyman Dennigan, z Au-
stin, Ills., który w poniedziałek
padł na udar słońca. W
ogóle ucierpiał dziesięć osób
w poniedziałek wskutek wiel-
kiego upału.

— J. Larzokowski, nie-
bezpiecznie pokaleczony w
sobotę, w fabryce mebli fir-
my A. H. Andrews & Co.,
róg Fisk i 22 ul. umarł w
poniedziałek w swem mieszka-
niu pod no. 685 przy W. 19
ulicy.

Ceny Targowe.

Chicago, 6 Czerwca 1899.

Pšenica zimowa	70
No. 2 czerwoną	77½-78
"No. 3 "	76-77
Latowa No. 2	
Kukurudza, buszel	
No. 2 biała	34½-35
No. 2 kółta	34-34½
Owies, buszel	
No. 2, biały	24½-25½
Żyto, buszel	
No. 2,	54-55½
Jęczmień	35½-36½
Wieprzowina, 100 funtów	
Smalec,	8.10-8.15
Żeberka,	4.97½-5.00
	4.45-4.70
Siemiona, 100 funtów	
liniane	1.00-1.02
Tymotka	2.45
Koniczyna	-6.35
Siano	
Wyborna tymotka	11.00-11.50
No. 1	10.50-11.00
No. 2	10.00-10.50
No. 3	8.00-9.00
Choice prairie	9.50-10.00
No. 1	8.50-9.50
No. 2	7.00-8.00
No. 3	6.00-6.50
No. 4	5.00-5.50
Ospa	10.50-11.00
Mąka: Pšenica zimowa	
patent	3.65-3.75
Spring patents	3.70-3.80
Piekarska, worek 196 ft.	2.40-2.60
Żytnia mączka	2.70-2.90
Ospa	
Jarzyny:	
Stręki buszel	2.25-2.50
Cebula pęk	5
Ogórki, tuzin	25-30
Kapusta nowa	2.50-3.25
Salata, case	20-25
Pomidory	1.25-1.40
Szparagi	35-60
Nowe kartofle, beczka	2.25-3.00
Kartofle buszel.	
Burbanks	36-38
Hebrons	33-34
Peerless nowe	2.25-2.75
Triumphs	2.50-3.00
Bob i groch, buszel:	
Nowy	1.00-1.05
Medium	81.00-1.01
Brown Swedish	1.75
Owoce:	
Pomarańcze, case	2.75-3.75
Cytryny, pudło	2.50-3.00
Jabłka, beczka	3.75-5.00
Wiśnie	1.00-1.60
Banany	95-1.50
Posiomy, case	50-1.00
Drób żywy:	
Kury funt	9½-10
Kaczki	7½-8
Indyki	10-11
Gęsi tuzin	3.50-5.00
Masło:	
Creamery, funt.	18½-18
Dairy	13-16
Packing	11-11½
Łój, funt	2½-3½
Jaja, tuzin	12-12½
Ser: Young America	8½-9
Twins	8½-9
Brick	7½-8½
Szwajcarski	12½-13
Limburger	8-9
Cielęcina:	
Wyborna, funt	9-9½
Dobra	8-8½
Zwyczajna	7-7½
Skóry: No. 1, zielone, solone, ft.	-9
No. 2, " "	-8
Cielęce No. 1	-11½
"No. 2	-10

Bydło, sto funtów:	
Pierwszej klasy, 1,200 do 1,800	funtów 5.35-5.60
Woły Wyborne, 1400 do 1800	funtów 4.90-5.30
Dobre	4.50-4.85
Zwyczajne	4.20-4.45
Texaskie byki	4.25-5.00
Dobre krowy	4.00-5.00
Cielęta	5.50-6.60

Swinie, 100 funtów:	
Wyborne	3.77½-3.88½
Zwyczajne	3.60-3.80
Asortowane, 150 do 180 funtów	3.77½-3.85
Biedne	1.50-3.20

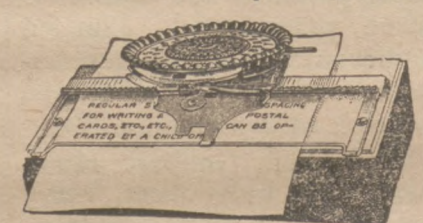
Owoce, 100 funtów:	
Wyborne	4.70-5.00
Zachodnie	4.40-4.55
Jagnięta zwyczajne	4.50-5.25
Wyborne jagnięta	4.50-6.75

Ryby:	
Black Bass funt.	-12
Szczupaki	-5
Pickrel	4-5
Okunie	2½-3
Bullheads	-5
Whisky — finished goods on the	
basis of \$1.26 for finished goods.	

W tych dniach
Pierwsza Księgarnia
Polska w Ameryce
W. Dyniewicz
otrzymała z Eu-
ropy wielki zapas

CICHA ŁZA Chrześciana Ka-
tolika. Zbiór Modłów i Pieśni słu-
żący dla dusz pobożnych. Z do-
datkiem niesporów i pieśni taci-
skich (Wydanie dla niewiast). O-
prawne w imitacji kości słoniowej
z wyiskami z mosiądzu i stali z
klamką i złotymi brzegami. Da-
wniej cena 4.50 teraz tylko 1.80.

\$1.00 Najtańsza maszyna
do drukowania Li-
stów na świecie tylko \$1.00.

Na tej nowo wymyślonej druku-
jącej maszynie można z trojaki-
mi literami drukować.

Liter ani numerów nie potrzeba osobno po je-
dnej składce ani rozbić — bo są gotowe przy-
prawione na jednym pycie. Liter z atramentem
same oddają się automatycznie sposobem. Ca-
ła maszyna jest tak praktycznie zrobiona, że
każdy który nie litery zna, może na niej bez
trudności drukować.

S. KELTONIK,
Punxsutawney, Jefferson Co., Pa.
July 3-99

Polska kolonia Poznań
w Clark County Wisconsin nad ko-
leją Wisconsin Central 25,000 a-
krow pięknych gruntów farmerskich
na sprzedaż, gdzie się już osiedliło
225 polskich farmerów. Polski ko-
ściół i szkoły, polski ksiądz tu stale
zamieszkuje.

Grunta tu są lekko wałowate
z bogatą czarną ziemią, porośnię
twardym drzewem, które moż-
na tu sprzedać po dobrych cenach.
Bliższe miasta. Dobre targi na wszel-
kie produkty. Cena od 4 do 8 do-
larów za akier, na łatwe warunki
wypłaty. Mamy także kilka upra-
wionych farm z budynkami które moż-
na tanio nabyć.

Po bezpłatne mapy i bliższe szcze-
góły piszcie po polsku do
Lusk Peterson Land Co.,
Thorp, Wis.

Aug 11-99

POTRZEBNI SA
dobrzy moulderzy. Mamy du-
żo pracy i to stalej przez cały
rok. Dobrzy moulderzy zara-
biają od \$15 do \$25 tygodnio-
wo. Przybądźcie natychmiast
lub piszcie do naszego polskie-
go foremana pod adresem

J. D. MOSKOWITZ,
The Dayton Malleable Iron Co.,
Dayton, O.

July 4-99

Farma do sprzedania.

82 akrów dobrego gruntu,
cztery mile od polskiego ko-
ścioła w Wilnie, Minn., i
cztery mile do miasta Porter.
Zgłosić się do:
Josef h Babicz,
105 W. Chicago Ave.,
Chicago.

Wiadomości z wyspy

Kuby i o Kubie.

Kubańcy odbierają po \$75.

HAVANA, 7 czerwca. —
Wypłacanie żołdu kubańskim
żołnierzom odbyło się dzisiaj
w Melena, 176 Kubańczyków,
z których każdy oddał broń,
dostało po \$75. 44 aplikan-
tów odprawiono dla różnych
przyczyn. Około 300 Kubań-
czyków, którzy niedawno te-
mu oddali broń pułkownikowi
Acoca, uskarżano się, że
pułkownik nie chce im zwro-
cić broni i że dla tego nie
mogą dostać pieniędzy im się
należących. Sprawa ta zosta-
nie zbadana. Dzisiaj odbywa
się wypłata w Guines.

Jedenasty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Nau-
kowego w mocnej oprawie, sprzedaje się obecnie
tylko za JEDNEGO DOLARA.

Jedenasty Rocznik Tygodnika Powieściowo-Naukowego, obejmujący 832 stronicie
wyraźnego druku na pięknym papierze, ozdobiony rycinami w mocnej oprawie,
który zawiera następujące powieści:

1. Adryanna. Narzeczona skazanka, czy-
li tajemnice Bastylli, historyczno-ro-
man tyzyczne opowiadanie z czasów Lu-
dwika XV, przez Jerzego F. Borna.
(Z licznymi rycinami.)
2. Harold, król Cyganów,